

Súkromná základná škola Libellus

Mokrohájska cesta 3, 841 04 Bratislava-Karlova Ves

Hľadaj, spoznávaj, ži.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM ISCED 1 a ISCED 2

HĹADAJ, SPOZNÁVAJ, ŽI

Primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy

Nižšie stredné vzdelávanie - 2. stupeň základnej školy

Názov ŠkVP:	Hľadaj, spoznávaj, ži
Stupeň vzdelania:	Primárne
Dĺžka štúdia:	4 roky
Stupeň vzdelania:	Nižšie stredné
Dĺžka štúdia:	5 rokov
Študijná forma:	denná
Vyučovací jazyk:	slovenský
Druh školy:	Súkromná
Prerokovaný v pedagogickej rade:	
Prerokovaný v rade školy:	
Schválený zriaďovateľom dňa:	
Vydaný dňa:	
Zriaďovateľ:	
	Libellus precum o.z., Podháj 1/d, 841 03 Bratislava, IČO 50685465
Kontakt:	Ing. Mária Borovská (prezident o.z.), 0905570522, ozlibellus@gmail.com
Predkladateľ:	
Názov školy:	Súkromná základná škola Libellus
Adresa:	Mokrohájska cesta 3, 841 04 Bratislava
IČO:	53799062
Riaditeľ školy:	Marek Hodek
Kontakt:	marek.hodek@skolalibellus.sk
Web:	www.skolalibellus.sk

OBSAH

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
1.1. Veľkosť školy	6
1.2. Názov školy	6
1.3. Charakteristika žiakov	6
1.4. Organizácia prijímacieho konania	6
1.4.1. Prestup žiakov do SZŠ Libellus	7
1.5. Organizácia pedagogického zboru	7
1.6. Dlhodobé projekty a spolupráca	8
1.6.1. Základná škola Navis, Dobřejovice (CZ), Základná škola Parentes, Praha (CZ)	8
1.6.2. Základná umelecká škola sv. Cecílie, Bratislava	9
1.6.3. Akadémia rodiny- Združenie pre rozvoj rodiny, Bratislava	9
1.6.4. Átrium Dobrého Pastiera, o.z., Bratislava	9
1.6.5. Projekt partnerskej školy v zahraničí	9
1.7. Spolupráca s rodinami	9
1.7.1. Cílené prvky a formy spolupráce rodičov a školy	9
1.7.1.1. Predstavenie programu vzdelávania	9
1.7.1.2. Rodičovské stretnutia	10
1.7.1.3. Tútoring s rodičmi	10
1.7.2. Libellus precum o.z.	10
1.8. Spolupráca so zariadením výchovného poradenstva a prevencie	11
1.9. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy	11
1.10. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	12
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	14
2.1. Vlastné zameranie školy	14
2.2. Profil absolventa	17
2.3. Poslanie, vízia, merateľný cieľ školy	22
2.3.1. Poslanie školy	22
2.3.2. Vízia školy	22
2.3.3. Cieľ školy	24

2.4. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania	24
2.5. Profil pedagogického zamestnanca.....	24
2.6. Pedagogické stratégie	28
2.6.1. Jazykový program.....	30
2.6.2. Organizácia dňa.....	30
2.7. Prierezové témy	31
2.7.1. Začlenenie prierezových tém	32
2.7.2. Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR).....	32
2.7.3. Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR)	33
2.7.4. Enviromentálna výchova (EV)	33
2.7.5. Mediálna výchova (MV)	34
2.7.6. Multikultúrna výchova (MKV)	35
2.7.7. Ochrana človeka a zdravia (OČZ).....	36
2.7.8. Dopravná výchova (DV) – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (len ISCED 1)	37
.....	37
2.7.9. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RLK).....	38
2.7.10. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti (PPZ).....	39
2.7.11. Finančná gramotnosť (FG).....	40
2.7.12. Čitateľská gramotnosť (ČG).....	41
2.7.13. Výchova k dodržiavaniu ľudských práv (LP)	42
2.7.14. Čnosti ako súčasť etickej výchovy (ČEV)	43
2.8. Organizačné zabezpečenie pedagogických stratégií.....	44
2.8.1. Organizácia v triede	45
2.8.2. Základné formy vyučovania	45
2.8.2.1. Prehlbujúce vyučovanie	45
2.8.2.2. Rozširujúce vyučovanie	46
2.8.3. Rôzne metódy vyučovania	46
2.8.3.1. Metódy z hľadiska zdroja poznatkov	47
2.8.3.2. Metódy z hľadiska aktivity žiaka	47
2.8.3.3. Metódy z hľadiska logických postupov	49
2.8.3.4. Metódy z hľadiska jednotlivých fáz vyučovacieho procesu	49
2.8.3.5. Metódy z hľadiska spôsobu interakcie.....	50
2.8.3.6. Projektová metóda.....	50

2.9. Podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno– vzdelávacími potrebami	51
3. UČEBNÝ PLÁN A UČEBNÉ OSNOVY	53
3.1. Učebný plán.....	53
3.2. Učebné osnovy.....	53
4. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA.....	54
4.1. Hodnotenie žiaka	54
4.1.1. Ciele hodnotenia	54
4.1.2. Aspekty, ktorým sa chceme pri hodnotení vyhnúť	54
4.1.3. Základné princípy pri tvorbe systému hodnotenia	55
4.1.4. Formy hodnotenia.....	55
4.1.4.1. Celkové hodnotenie	55
4.1.4.2. Priebežné hodnotenie.....	56
4.1.4.3. Sebahodnotenie žiakov	56
4.1.4.4. Žiacke portfóliá.....	56
4.1.4.5. Triády.....	56
4.1.4.6. Správanie.....	57
4.1.4.7. Hodnotenie žiakov so špeciálnymi vzdelávacími potrebami	57
4.2. Hodnotenie zamestnancov	57
4.2.1. Celkové hodnotenie	57
4.3. Hodnotenie školy	59
4.3.1. Ciele hodnotenia	59
4.3.1. Formy hodnotenia.....	59
5. POŽIADAVKY NA VZDELÁVANIE ZAMESTNANCOV	61
6. ZÁVER.....	62

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1. Veľkosť školy

Vzdelávacia skupina Libellus otvorila v roku 2020/2021 3 triedy primárneho vzdelávania (predškolská trieda, 1.trieda, spojená trieda-2.,3. a 4.ročník), s celkovým počtom žiakov 25.

Súkromná základná škola Libellus (ďalej len ako „SZŠ Libellus“) otvorí v školskom roku 2021/2022 jednu heterogénnu triedu primárneho vzdelávania (1.trieda) s maximálnym počtom 18 žiakov, s víziou postupného rastu v plnoorganizovanú základnú školu v školskom roku 2028/2029 s celkovým počtom cca 180 žiakov. Počet tried je určený priestorovými a kapacitnými možnosťami, v budúcnosti ideálne v počte 2 triedy v ročníku.

1.2. Názov školy

SZŠ Libellus dostala svoje meno podľa prekladu latinského slova „knižôčka“. Chceme poukázať na dôležitosť knihy pri hľadaní a spoznávaní vecí, systému okolo nás. Dieťa vnímame ako nepopísanú knihu. Je veľmi dôležité akým obsahom bude naplnená. Rodičia a učitelia sú spoluautormi tejto „knihy“. Veľký význam vidíme v neustálom formovaní rodičov ako prvých vychovávateľov detí, rovnako aj učiteľov, ktorí sú pokračovateľmi tejto výchovy. Zdrojom a inšpiráciou pri výchove je pre nás hlavne „Kniha kníh“- Sväté písmo. V nej sú zakotvené všetky zákony, pravidlá, predpisy, ktoré ak bude človek zachovávať, jeho život bude naplnený radosťou a šťastím.

1.3. Charakteristika žiakov

SZŠ Libellus chce osloviť a prijímať žiakov z rodín, ktorým záleží na výchovno-vzdelávacom procese v duchu kresťanských hodnôt. Vzhľadom na špecifické zameranie školy prijímame žiakov z celej Bratislavy i širšieho okolia. SZŠ Libellus je určená pre všetkých žiakov od 6 do 15 rokov.

Žiaci SZŠ Libellus sa správajú s úctou k sebe navzájom i k učiteľom a rešpektujú kresťanské zameranie školy. Snažia sa ju dobre reprezentovať.

1.4. Organizácia prijímacieho konania

SZŠ Libellus prijíma žiakov na základe prihlášok. Na jeseň, v presne určených

termínoch, ktoré sú oficiálne zverejnené (priestor školy, web) sa uskutočňuje informatívne stretnutie záujemcov s riaditeľom školy. V prípade záujmu si zákonný zástupcovia do 31.1. podávajú prihlášku. Zápis do SZŠ Libellus prebieha v období od 1. apríla do 30. apríla v šk. roku, ktorý predchádza prvému školskému roku dieťaťa. Počas zápisu absolvuje každý žiak individuálny test školskej zrelosti, ktorého úspešné zvládnutie je kritériom pre postup do užšieho výberu prijímacieho konania a to osobný pohovor oboch rodičov s vedením školy. Následne sú zákonný zástupcovia v máji oboznámení s výsledkom rozhodnutia.

K prijatiu je potrebný informovaný súhlas zákonných zástupcov žiaka a rozhodnutie riaditeľa školy o prijatí v zmysle § 103 ods. 1 a 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov a písomné vyjadrenie súhlasu rodičov so zameraním školy.

1.4.1. Prestup žiakov do SZŠ Libellus

V prípade záujmu prestúpiť do SZŠ Libellus počas príslušného školského roka v rámci plnenia povinnej školskej dochádzky sa predloží písomná Žiadosť o prestup žiaka podpísaná oboma zákonnými zástupcami. Následne sa uskutočnia osobné stretnutia:

- a) so zákonnými zástupcami žiaka, kde sa oboznámia so zameraním školy a dohodne sa termín tzv. adaptačného pobytu a následného stretnutia.
- b) Žiak strávi 5 dni medzi budúcimi spolužiakmi na adaptačnom pobyte.
- c) Stretnutie s obidvoma rodičmi (spätná väzba rodičov, žiaka a tr. učiteľa), v prípade zhody sa uzavrie zmluva a doplnia sa následné písomnosti.
- d) Ak dieťa v niektorom z predmetov zaostáva, predloží riaditeľ rodičom plán individuálneho vzdelávania v danom predmete. V prípade súhlasu s postupom vydá riaditeľ rozhodnutie o prijatí žiaka do školy.

1.5. Organizácia pedagogického zboru

Pedagógovia v SZŠ Libellus sú profesionálmi v oblasti výchovy aj vzdelávania. Dôležitá je u nich nie len odborná spôsobilosť, ale tiež morálna a osobná zrelosť. Všetci učitelia sú láskaví vo vzťahu k žiakom a zároveň dôslední vo vyžadovaní pravidiel i práce zo strany žiakov. Všetci pedagógovia uznávajú kresťanské hodnoty a snažia sa byť vzorom pre žiakov. Zároveň sa zúčastňujú školení a na pokyn riaditeľa sa zúčastňujú školiacich pobytov

v zahraničí. Niektorí členovia pedagogického zboru sú zároveň tútormi. Všetci naši tútori prejdú povinným školením, ktoré pre tieto účely naša škola organizuje.

Pedagogickí zamestnanci spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre výchovu a vzdelávanie. V prípade chýbajúcej kvalifikácie, sú povinní doplniť si ju v čo najkratšej dobe, nakoľko sa snažíme o tvorenie stabilného pedagogického tímu.

Konkrétna organizácia pedagogického zboru nám vyplynie z reálneho fungovania v nasledujúcich rokoch. Vedenie školy tvorí **riaditeľ školy**. Povinnosti vedúcich pedagogických zamestnancov sú v SZŠ Libellus z dôvodu rozvoja projektov školy delegované aj na ďalších zamestnancov. Poradenskú aj kontrolnú funkciu vedenia školy plní **Rada školy**. **Triedny učiteľ** je na prvom stupni spravidla učiteľom jednej triedy, je zodpovedný za triednu dokumentáciu a vyučuje dohodnuté vyučovacie predmety.

Cudzí jazyky vyučuje slovenský učiteľ podľa možnosti aj „**native speaker**“. „Native speaker“ vedie aj záujmový krúžok v tomto jazyku, prípadne pôsobí aj ako vychovávateľ v školskom klube.

Keďže je SZŠ Libellus iba začínajúcou školou a zatiaľ nie je plne organizovaná, vo veľkej miere tu pôsobia aj dobrovoľníci, ktorých náplne budú bližšie špecifikované v Zmluvách o dobrovoľnej činnosti.

1.6. Dlhodobé projekty a spolupráca

1.6.1. Základná škola Navis, Dobřejovice (CZ), Základná škola Parentes, Praha (CZ)

SZŠ Libellus spolupracuje so Základnou školou Navis v Dobřejoviciach a Základnou školou Parentes v Prahe, Česká republika. S týmito školami udržiava priateľské vzťahy a taktiež sa inšpiruje aj ich školským vzdelávacím programom. Pedagógovia SZŠ Libellus využívajú dni otvorených dverí ako aj vybrané konferencie, ktoré organizujú tieto školy, aby sa inšpirovali pre prácu v škole. Vzhľadom na ich dlhodobejšie skúsenosti, sú mentormi pre riadiacu zložku, ako aj pedagogických zamestnancov našej školy.

Naša škola zahájila spoluprácu s ďalšími školami podobného zamerania v Španielsku i okolitých krajinách.

1.6.2. Základná umelecká škola sv. Cecílie, Bratislava

SZŠ Libellus spolupracuje so Základnou umeleckou školou sv. Cecílie v Bratislave zabezpečením umeleckej výchovy v rámci školského klubu a záujmových krúžkov pre žiakov našej školy.

1.6.3. Akadémia rodiny- Združenie pre rozvoj rodiny, Bratislava

SZŠ Libellus spolupracuje s Akadémiou rodiny zameranou na poskytovanie kurzov pre ďalšie vzdelávanie rodičov.

1.6.4. Átrium Dobrého Pastiera, o.z., Bratislava

Katechézy Dobrého pastiera je kresťanský koncept katechéz pre deti rôzneho veku. Naši tieto katechézy navštevujú v rámci záujmovej činnosti.

1.6.5. Projekt partnerskej školy v zahraničí

Vedenie SZŠ Libellus pracuje na projekte partnerstva so školou v zahraničí s cieľom výmenných pobytov, krátkodobých návštevnych pobytov, zájazdov a pod. pre pedagógov i žiakov.

1.7. Spolupráca s rodinami

1.7.1. Cílené prvky a formy spolupráce rodičov a školy

1.7.1.1. Predstavenie programu vzdelávania

Vedenie školy kladie dôraz na kvalitné oboznámenie rodičov so systémom výchovy a vzdelávania v SZŠ Libellus predtým, ako sa rodič rozhodne svoje dieťa do tejto školy zapísať. Škola ponúka rodičom a ich deťom v období pred zápisom /prestupom niekoľko možností zoznámenia sa a komunikácie s vedením školy a s pedagógmi, rodičia majú možnosť sledovať priebeh vyučovania a priebeh školského klubu. Bližšie informácie o možnostiach pre záujemcov o SZŠ Libellus sú zverejnené na webovej stránke www.skolalibellus.sk a na letákoch, ktoré majú rodičia k dispozícii.

Pri zápise žiaka do SZŠ Libellus, rodičia vyplňajú dotazník, ktorý jednak definuje základné črty výchovno - vzdelávacieho systému, a v druhom rade poskytuje rodičom i vedeniu školy spätnú väzbu o názoroch rodičov na jednotlivé zložky a spôsoby prístupu vo

výchove a vzdelávaní.

V prípade pretrvávajúceho záujmu o vzdelávanie v SZŠ Libellus vyjadrí rodič svoj súhlas s programom výchovy a vzdelávania písomne, čo do istej miery zaväzuje, do istej miery chráni jednak rodiča (povinnosť rešpektovať predložené, právo žiadať ponúknuté), v druhom rade samotnú školu (povinnosť spĺňať ponúknuté, právo žiadať rešpekt na základe vyjadreného súhlasu).

1.7.1.2. Rodičovské stretnutia

Komunikačným kanálom je školský informačný systém, pravidelné triedne a plenárne rodičovské združenia, individuálne konzultácie s učiteľmi (triády), formácia rodičov v duchovnej aj výchovnej oblasti (duchovné obnovy, prednášky o čnosti na daný mesiac) mimoškolské akcie (dobrovoľnícke aktivity, neformálne stretnutia) a stretnutia rady školy. Osobitnou formou sa rodičia môžu zúčastňovať aj ako hostia vyučovacieho procesu, kde prispievajú svojimi odbornými vedomosťami.

1.7.1.3. Tútoring s rodičmi

Spolupráca s rodičmi je jeden z pilierov, o ktorý sa opiera výchovno-vzdelávací projekt našej školy. Nezanedbateľná z tohto pohľadu rola tútora rodiny, s ktorým sa rodičia pravidelne stretávajú.

Dieťaťu vytvárame samostatný výchovný program, šitý na mieru dieťaťa. Ide o sprevádzanie počas celého štúdia. Tútor pracuj s celou rodinou a tento systém voláme aj "novodobý koučing dieťaťa". Cieľom je nájsť a odomknúť v každom jednom žiakovi potenciál a motivovať ho k zlepšeniu.

Tútoring žiaka slúži ako prevencia viacerých negatívnych činiteľov, ako sú problémy správania detí, nízke sebavedomie a pod. Splnenie práve týchto cieľov z nášho pohľadu predpokladá úzku spoluprácu školy i rodiny a vzťah základnej dôvery medzi rodičmi a pedagógmi.

1.7.2. Libellus precum o.z.

Pre podporu SZŠ Libellus v roku 2019 vzniklo občianske združenie Libellus precum o.z., ktoré pomáha s organizáciou rôznych činností školy (výchovno-vzdelávací proces, mimoškolské aktivity, ďalšie vzdelávanie učiteľov ako aj zveľaďovanie materiálneho

vybavenia školy a pod.).

1.8. Spolupráca so zariadením výchovného poradenstva a prevencie

V prípade požiadavky zo strany rodičov alebo na základe návrhu učiteľa sa rodič obracia na zariadenie výchovného poradenstva a prevencie, v mieste príslušnom Centre pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie alebo Centre špeciálno-pedagogického poradenstva.

Spolupráca medzi SZŠ Libellus a poradenským zariadením prebieha vo forme komunikácie, konzultácie a spätnej väzby medzi odborným zamestnancom zariadenia, rodičmi, pedagógmi a v konečnom dôsledku riaditeľom školy. Na základe výsledkov jednotlivých testov a ďalšej terapie odborný zamestnanec zariadenia písomne informuje rodičov a následne SZŠ Libellus o svojom zistení a ďalších navrhnutých postupoch.

1.9. Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

Priestory školy sa nachádzajú v dvojpodlažnej budove s jedným hlavným vchodom v pavilóne F a G budovy komunitného centra Gaudeamus. V týchto priestoroch sa nachádzajú aj kancelárie iných subjektov, ktorých prenajímateľom je komunitné centrum Gaudeamus. Pavilóny F a G sa nachádzajú na prízemí jednej budovy so spoločnou chodbou. Budova je v dobrom technickom stave, po rozsiahlej rekonštrukcii, pravidelne udržiavaná, esteticky upravená a bez závad, ktoré by ohrozovali bezpečnosť a zdravie žiakov a zamestnancov.

Zrekonštruované boli: výmena všetkých pôvodných okien za nové plastové okná, vybudované nové toalety a šatne pre žiakov, nový kuchynský kút pre zamestnancov, komplet vymaľované triedy, toalety, šatňa a kancelária nová výbava priestorov certifikovaným nábytkom určeným pre školy (lavice, stoličky, skrine), technické zabezpečenie (tabule, interaktívna tabuľa, dataprojektor, prístup na internet), skladový priestor pre upratovačku.

Pavilón F: dvojpodlažná budova s jedným hlavným vchodom, v tejto časti sa nachádza administratíva školy –kancelária s kuchynským kútom pre zamestnancov, 1 kmeňová trieda prvého stupňa ZŠ, sklad čistiacich prostriedkov a materiálu, 2x šatňa pre žiakov, 2 sociálne zariadenia, 1 pre chlapcov a 1 pre dievčatá.

Pavilón G: dvojpodlažná budova s jedným hlavným vchodom, 2 kmeňové triedy prvého stupňa ZŠ, toaleta pre zamestnancov

Vonkajšie telovýchovné zariadenia sa skladajú : školské ihrisko – futbalové, tenisové, basketbalové ihrisko, zatravnená plocha v prenájme od Inštitútu pre pracovnú rehabilitáciu občanov so zdravotným postihnutím, Mokrohájska cesta 1, 84240 Bratislava, dvor pre ŠKD, na ktorom je umiestnená ihrisková zostava (hojdačka), trávnatá plocha, lavičky a stôl. Telocvičňa- jej prevádzka je plne v rézii prenajímateľa.

Uvedené vybavenie zodpovedá aktuálnym potrebám školy. Materiálno-technické a priestorové podmienky budú priebežne dopĺňané.

1.10. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

V priestoroch SZŠ Libellus sú bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky na vyučovanie i výchovu žiakov. Pre zamestnancov školy sú pravidelné školenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru, ktoré vedie bezpečnostný technik. Kontroly

bezpečnosti a ochrany zdravia sú realizované v zákonom stanovených intervaloch. Ak sa vyskytnú nedostatky, okamžite ich pomocou odborníkov odstraňujeme. O tomto škola vedie dokumentáciu. SZŠ Libellus má vypracovaný bezpečnostný projekt na ochranu osobných údajov. Školský poriadok je zverejnený na webovej stránke školy, rodičia sú s ním oboznámení na 1. triednom aktíve a svojím podpisom vyjadrujú súhlas. Žiakov poučujeme prvý deň školského vyučovania o pravidlách BOZP a OPP, školskom poriadku a podľa potreby aj v priebehu školského roka. Pri organizovaní podujatí mimo priestorov školy sú žiaci aktuálne poučení.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

2.1. Vlastné zameranie školy

Zo zákonov SR vyplýva, že škola je výchovno-vzdelávacou inštitúciou, rovnocenne zabezpečujúcou výchovu a vzdelávanie detí v školách. V poslednom období sa v odbornej pedagogickej literatúre objavilo viacero poznámok na adresu nevyváženosti práve výchovnej a vzdelávacej zložky v procese výchovy a vzdelávania.

Súkromnú základnú školu Libellus by sme chceli definovať ako školu, ktorá je v istom zmysle škola tradičná, keďže preberá mnoho prvkov, ktoré sú v slovenskom školstve známe a bežné a z nášho pohľadu kvalitné. Chce klásť dôraz na kvalitné vzdelanie detí na základe odporúčaných osnov Ministerstva školstva a chce napĺňať vzdelávacie štandardy stanovené ministerstvom aj školou samotnou.

SZŠ Libellus vznikla ako reakcia na podnety rodičov a pedagógov a ich potrebu zjednotiť rodinnú a inštitucionálnu výchovu. Záleží nám na kvalitnom vzdelaní, ale vidíme veľkú potrebu aj v budovaní morálnych hodnôt v spoločnosti. Chceme vychovať šťastného človeka, ktorý bude rešpektovať ostatných ľudí. Bude vedieť niesť zodpovednosť za svoje rozhodnutia, slobodne sa rozhodovať, bude mať sociálne cítenie.

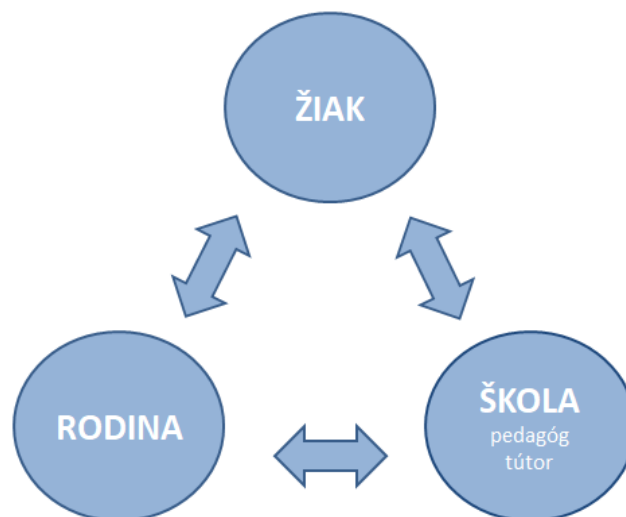
Na druhej strane chce byť aj školou alternatívnou, a teda ponúkajúcou aj iné možnosti, alternatívy, prvky ako napr. Program rannej stimulácie detí, Hejného metóda vo vyučovaní matematiky, prvky Montessori pedagogiky, zážitkové učenie, integrované tematické vyučovanie, projektové vyučovanie, experimenty, pokusy, učenie v prirodzenom prostredí, kvalitný jazykový program (anglický jazyk, španielsky jazyk) pozývanie externých odborníkov pre jednotlivé oblasti, návštevy rôznych odborných inštitúcií a pod.

Koncepcia školy vychádza z výchovno-vzdelávacieho princípu organizácie Fomento de Centros de Enseñanza, ktorá patrí k prestížnym vzdelávacím organizáciám v Španielsku, ktorý je realizovaný v 38 krajinách sveta v takmer 500 školách. Je postavený na **5 pilieroch**:

1. Úzka spolupráca školy a rodiny - škola rodinného typu

Rodičia majú v procese výchovy a vzdelávania dôležitú úlohu a to hlavne v rannom detstve. Sú prvými a najdôležitejšími sprostredkovateľmi vzdelania svojmu dieťaťu. V rodine získava základné princípy fungovania spoločnosti a postoje morálky. Postupne sa do tohto

procesu pridávajú aj ďalšie subjekty ako príbuzní, priatelia, škola, spoločnosť... No aj napriek vplyvu iných, má rodina stále nezastupiteľné miesto v rozvoji osobnosti mladého človeka. My nechceme túto úlohu rodiny nahradiť, ale ju podporiť, spolupodieľať sa na výchove a vzdelávaní detí a poskytnúť rodičom odbornú podporu a pomoc. Veríme, že kvalitné vzdelanie je možné dosiahnuť, keď rodina aj škola vyznávajú rovnaké základné hodnoty. Preto sú rodičia do výchovno-vzdelávacieho procesu aktívne zapájaní. Na pravidelných konzultáciách viackrát ročne sú oboznamovaní nie len so vzdelávacím procesom a napredovaním svojho dieťaťa, ale aj s jeho osobnostným rastom. Stretnutia slúžia na vytvorenie čo najoptimálnejšieho plánu komplexného harmonického rozvoja osobnosti dieťaťa, ktorý bude realizovaný tak doma ako aj v škole.

2. Výchova k čnostiam

Táto doba so sebou prináša isté úskalia (veľký individualizmus a egoizmus) a tak vnímame potrebu oveľa viac podporovať rozvoj človeka vnímavého, empatickeho, spravodlivého, zodpovedného i ochotného niesť následky svojho konania, aby mali svoj jasný názor, vedeli ho vyjadriť, slušne sa správali a mali sociálne cítenie. Na základe citlivých období dieťaťa, kedy sú u neho ľahšie formovateľné isté vlastnosti, sa vedome a systematicky venujeme formovaniu charakteru dieťaťa. Pomáhame dieťaťu rozvíjať svoje schopnosti a prekonávať svoje obmedzenia. Rodina je doménou pre rozvoj a nadobúdanie týchto hodnôt a škola má za úlohu posilňovať činnosť rodičov. Preto v tejto oblasti kladieme veľký dôraz na úzku spoluprácu s rodinou. Výchova v čnostiach znamená vytvárať u človeka sériu postojov a správaní, ktoré mu umožnia konať za seba samého a adekvátne reagovať na

sociálne výzvy. Takáto výchova mu má poskytnúť istotu a autonómiu pri prispôsobovaní sa prostrediu a kritické zmýšľanie, ktoré mu pomôže pri rozvíjaní jeho slobody. V rôznych obdobiach jeho pobytu v škole, ale aj doma, stimulujeme jeho správanie tak, aby sa rozvíjali čnosti ako poriadok, poslušnosť, veľkorysosť, pracovitosť, spoločenský život, pevnosť charakteru (odvaha), úprimnosť, radosť a rešpektovanie prírody, odvaha...

Výchova k čnostiam nie je nekonceptné moralizovanie ani napomínanie. Používame prepracovaný systém, ktorý zahrňuje Etiku ako vyučovací predmet, objavuje sa vo výučbe aj ostatných predmetov a je súčasťou tútoringu žiaka. Jednotlivé čnosti nevnímame oddelene, podporovaním jednej z nich rastú všetky ostatné; napriek tomu sú deťom predkladané jednotlivo a postupne kvôli lepšej prehľadnosti. Každý mesiac sa zameriavame na jednu z nich a jednotlivé prejavy čností pridávame k už naučeným schémam správania.

3. Tutoriálny systém

Je to individuálny prístup ku každému žiakovi zameraný na rast jeho osobnosti. Každému dieťaťu je pridelený tútor (sprievodca), s ktorým sa stretáva cca 1x za 2 týždne a cca 3x do roka i s rodičmi dieťaťa. Spoločne vytvoria jeho plán ďalšieho osobnostného rozvoja na základe výsledkov v škole, hodnotenia pedagógov, pripomienok rodičov, posudkov špecialistov a sebahodnotenia dieťaťa. Cieľom je rozvoj všetkých stránok dieťaťa s ohľadom na jeho individuálne možnosti, schopnosti, tempo a pod. Len v spolupráci s rodinou je potom možné uplatňovať rovnaké pravidlá v škole i doma, čo je pre harmonický rozvoj človeka veľmi dôležité. Dôležitým prvkom celého procesu je vzťah dôvery medzi dieťaťom a tútorom.

4. Oddelené vzdelávanie

Všetci sa rodíme ako muži alebo ženy. Ináč vyzeráme, ale aj rozdielne dospievame, vnímame okolie, reagujeme na podnety, konáme. Táto rozdielnosť sa prejavuje aj v učení. Tento systém má zabezpečiť, že bude táto rozdielnosť rešpektovaná a zabezpečí efektívnejší výber vyučovacích foriem a metód, a tak aj zvládanie učiva.

Chlapci zvyknú v čisto chlapčenských kolektívoch oslabovať konkurenčný boj a viac spolupracovať, pretože nemusia podvedome riešiť, čo si o nich pomyslia dievčatá. Dievčatá sa zas prestávajú hanbiť a získavajú odvahu viac riskovať, pretože nemusia riešiť, čo si o nich zas pomyslia chlapci.

Učitelia musia byť ale pre takýto druh vzdelávania špeciálne školení. Našou víziou je vytvárať triedy podporujúce oddelené vzdelávanie chlapcov a dievčat.

5. Duchovný presah vzdelávania

Celý výchovno-vzdelávací proces prebieha v súlade s katolíckou náukou cirkvi. Duchovný rozvoj žiakov patrí k neoddeliteľnej súčasťi ich výchovy. Dôraz kladieme nie len na rozvoj intelektuálnej stránky dieťaťa, ale podporujeme aj slobodný rozvoj duchovného života prostredníctvom spoločnej modlitby, budovania kresťanských hodnôt a budovania živého vzťahu s Bohom.

V škole je každý týždeň prítomný katolícky kňaz, slúži svätú omšu a je k dispozícii pre duchovný rozhovor, prípadne k vyslúženiu sviatosti zmierenia.

2.2. Profil absolventa

Absolvent našej základnej školy je primerane svojich schopnostiam vzdelaný a kultivovaný mladý človek, ktorý je pripravený na ďalšie štúdium na strednej škole alebo na vstup na trh práce. Svojimi vedomosťami, osvojenými ľudskými a osobnostnými kvalitami je pripravený aktívne sa spolupodieľať na ďalšom rozvíjaní a formácii svojej osobnosti.

Absolvent SZŠ Libellus má osvojené tieto kľúčové kompetencie:

Kompetencia	Podrobný popis kompetencie
Kompetencia vnímať seba ako dôležitého a hodnotného človeka	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vníma svoje silné stránky a svoje prejavené nadanie, vie ich definovať a primerane o nich hovoriť; - žiak vníma svoje nedostatky ako fakty, ktoré sú jeho súčasťou a vďaka ktorým môže lepšie rozumieť ostatným;
Kompetencia vnímať iných ako dôležitých a hodnotných ľudí	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vníma silné stránky a prejavené nadanie iných, stavia sa k nim pozitívne, vie ich definovať a primerane o nich hovoriť s cieľom povzbudenia iných; - žiak vníma nedostatky iných ako fakty, ktoré sú v rôznych podobách súčasťou každého človeka, neposmieva sa iným, naopak, povzbudzuje ich a pozitívne na nich vplýva; - rešpektuje dospelého ako prirodzenú autoritu;

<p>Kompetencia učiť sa rásť osobnostne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak má osvojené základné schopnosti sebareflexia pri poznávaní svojich temperamentných prejavoch a svojich myšlienkových postupoch; - pozná základy niektorých techník učenia sa zvládať a premieňať svoj temperament; - dokáže zhodnotiť svoj systém učenia sa, prehodnotiť ho a na základe spätnej väzby ďalej pracovať na svojom osobnostnom raste; - na základe formácie v škole si vytvára postupne návyk v osvojení a aplikovaní čností v každodenných životných situáciách; - získané informácie a skúsenosti prehodnocuje, spracováva ich a využíva ich vo svojom učení a iných činnostiach; - uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok; - chybu vníma ako príležitosť na zlepšenie a prirodzenú súčasť učenia sa;
<p>Kompetencia učiť sa rásť intelektuálne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov; - pozná základy niekoľkých techník učenia sa osvojovať si nové teoretické a praktické poznatky; - dokáže zhodnotiť svoj systém učenia sa, prehodnotiť ho na základe spätnej väzby, ďalej pracovať na svojom intelektuálnom raste; - získané informácie a skúsenosti prehodnocuje, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach; - uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok
<p>Kompetencia riešiť problémy okolo seba</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vníma bežné problémy vo svojom okolí, - má záujem zúčastniť sa na ich riešení a pozná základné postupy riešenia problémov založené na premyslení si, poradení sa s dospelou osobou a empatickom prístupe - vhodným spôsobom vyjadruje svoj názor - spolupracuje pri plnení zadaných úloh v skupine - vie prijať zodpovednosť za svoje rozhodnutie

<p>Kompetencia komunikovať v slovenskom jazyku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak dokáže sústredene počúvať, - neskáče do reči, - v zásade dokáže porozumieť hovorenému textu na primeranej úrovni; - žiak disponuje širokou slovnou zásobou v slovenskom jazyku komunikuje bez zbytočných chýb a zlozvykov; - žiak dokáže vyjadriť svoj názor a vhodne argumentovať; - dokáže sa zdieľať so svojimi skúsenosťami a pocitmi vecne a výstižne; - dokáže si uvedomiť isté hranice svojho ústneho prejavu; - používa ústretový, na empatii i asertivite založený spôsob komunikácie
<p>Kompetencia komunikovať v anglickom jazyku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa dokáže bez väčších problémov dorozumieť; - žiak dokáže na zrozumiteľnej úrovni opísať svoje záujmy, potreby, prania a nespokojnosť.
<p>Kompetencia komunikovať neverbálne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak rozumie neverbálnym prejavom komunikácie; - využíva neverbálne prejavy komunikácie; - dokáže primerane a kontrolovane gestikulovať popri verbálnej komunikácii
<p>Kompetencia pracovať s informáciami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak dokáže plynule a bez chýb čítať v slovenskom jazyku; - číta s porozumením; - pravidelné čítanie využíva ako zdroj náhodných informácií; - dokáže výstižne zreprodukovať nový, práve prečítaný, veku primeraný text; - dokáže pri čítaní primerane kriticky myslieť, klásť otázky a definovať si vlastné názory; na primeranej úrovni; - dokáže písomne komunikovať; - dokáže prezentovať vlastnú prácu vhodnými vyjadrovacími prostriedkami; - pri práci využíva viac zdrojov informácií a vie s nimi kriticky pracovať.
<p>Kompetencia pracovať s informáciami v anglickom jazyku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak dokáže plynule a bez väčších nedostatkov čítať texty v anglickom jazyku; - dokáže pracovať s anglickým textom tak, aby dospevk celkovému porozumeniu neznámeho textu na primeranej úrovni.

<p>Kompetencia matematicky myslieť</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách; - je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely); - je pripravený ďalej rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov.
<p>Kompetencia prežívať zodpovednosť za prírodu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak má pozitívny vzťah k prírode; - pozná nebezpečenstvá, ktoré prírode hrozia; - uvedomuje si význam zdravej prírody pre zdravie svojej i celého ľudstva; - uvedomuje si svoju základnú zodpovednosť za jej ochranu a rozvoj; - správa sa v prírode zodpovedne, pozná základné pravidlá správania sa v prírode; - aktívne sa podieľa na zlešovaní životného prostredia napr. triedením odpadu.
<p>Kompetencia vnímať a rešpektovať svoju kultúru</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pozná charakteristické znaky slovenskej kultúry (pozná ľudové rozprávky a ich zberateľov, ľudové piesne, pozná nárečia, slovenské jedlá a zvyky); - žiak si uvedomuje rozmanitosť v rámci slovenskej kultúry a rešpektuje ju; - dokáže o svojej kultúre hovoriť s primeranou hrdosťou.
<p>Kompetencia vnímať a rešpektovať kultúru iných</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak si uvedomuje existenciu iných kultúr; - má pozitívny vzťah k iným kultúram, uvedomuje si existenciu kultúrnych rozdielov medzi ľuďmi, dokáže ich rešpektovať a správať sa voči týmto rozdielom ohľaduplne.
<p>Kompetencia vedieť využívať IKT v rámci definovaných hraníc</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak si uvedomuje základné zdravotné a psychické riziká spojené s využívaním internetu a IKT; - dokáže využívať IKT na základe definovaných hraníc (časových, priestorových, personálnych); - dostatočne si uvedomuje rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom a rozumie nebezpečenstvám, ktoré so sebou virtuálny svet v hrách prináša; - ovláda základy potrebných počítačových aplikácií;

	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií; - vie používať vybrané komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa; - dokáže adekvátne veku v rámci definovaných hraníc vyhľadávať informácie na internete; - žiak získava základy algoritmického myslenia.
<p>Kompetencia viesť zdravý životný štýl</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak si uvedomuje riziká súčasného prevládajúceho životného štýlu; - vie definovať zdravý životný štýl; - v rámci možnosti sa snaží o vhodný výber jedla, o každodenný pohyb a zdravý spánok; - vie vyjadriť negatívne a nebezpečné užívania drog, alkoholu a iných omamných látok; - stáva sa iniciátorom boja proti narkománii.
<p>Kompetencie smerujúce ku kreatívnosti a iniciatívnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak k riešeniu problémov pristupuje tvorivo, flexibilne, pružne, so zvedavosťou a záujmom; - má schopnosť prebrať iniciatívu pri rozdeľovaní úloh v skupine či projektovom vyučovaní; - pri plánovaní a riadení svojej činnosti, navrhuje nové i alternatívne riešenia; - je originálny, schopný produkovať nové, neobvyklé riešenia, odpovede; - má víziu a cieľ, ku ktorému sa upína jeho aktivita.
<p>Kompetencia smerujúca k dôsledne vykonanej práci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak si uvedomuje potrebu svojej prípravy na vyučovanie, ako prostriedok sebarealizácie a osobného rozvoja; - žiak si sám organizuje domácu prípravu na vyučovanie; - kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti; - ovláda základné sebaobslužné pracovné návyky; - ovláda manuálne zručnosti potrebné pre praktický život, je otvorený svoje manuálne zručnosti tvorivo rozvíjať. - zodpovedne pristupuje materiálnym veciam a udržiava poriadok;

2.3. Poslanie, vízia, merateľný cieľ školy

2.3.1. Poslanie školy

Poslaním každej školy je poskytnúť všetkým žiakom bez rozdielu kvalitné vzdelanie.

Prirodzeným prostredím pre vzdelávanie človeka je rodina, v ktorej získava základné princípy a postoje pre morálny, intelektuálny a telesný vývoj. Spolupráca rodičov a školy vedie k harmonickému a vyrovnanému vývoju dieťaťa. Žijeme v 21. storočí a stále viac potrebujeme zodpovedných a solidárnych občanov ochotných zasadiť sa o spravodlivejšiu a humánnejšiu spoločnosť. Preto je dôležité viesť deti k tomu, aby sa rozhodovali samostatne, jednali slobodne, poctivo si plnili svoje povinnosti, boli si vedomé zodpovednosti za svoje činy a boli dobrými občanmi. Výchova a vzdelávanie sú pre nás rovnocenné.

Cieľom výchovy je vložiť do ľudského jednania zdravý rozum, slobodnú vôľu a sociálny cit. Nestačí iba poznať morálne kritéria, ale je potrebné podľa nich aj konať. Zvlášť v dnešnej dobe, kedy sa v spoločnosti enormne rozpína individualizmus a egoizmus, je potrebné podporovať zastávanie morálnych hodnôt. Veríme, že práve kresťanské hodnoty ponúkajú unikátny a stáročiami overený systém hodnôt, v centre ktorého stojí láska ako ústredná hodnota.

Žijeme v dobe globalizácie a informačnej spoločnosti. Na túto obrovskú zmenu, ktorá sa deje v posledných rokoch je potrebné zareagovať aj v systéme vzdelávania. Človek je zavalený prívalom informácií z najrôznejších informačných zdrojov a rýchlo si dokáže získať informácie, ktoré potrebuje. Samozrejme, že na to musí byť na jednej strane informačne gramotný. To znamená, že musí získať určité zručnosti týkajúce sa vyhľadávania, získavania, triedenia, vyhodnocovania a využitia informácií. Na druhej strane je tiež dôležité, aby sa vedel v tomto orientovať a kriticky vyhodnotiť informácie, ktoré sa k nemu dostávajú. Preto sa v SZŠ Libellus snažíme využívať inovatívne metódy vzdelávania, ktoré sú založené na rozvíjaní logického a kritického myslenia žiakov. V neposlednom rade je to rozvoj jazykových zručností, predovšetkým anglického jazyka, ktorý je už v dnešnom svete nevyhnutnosť.

2.3.2. Vízia školy

Na základe definovaného poslania a pilierov našej školy môžeme vyjadriť víziu SZŠ Libellus ako:

„Škola, ktorej poslaním je pomocou inovatívneho, profesionálneho a individuálneho prístupu hodnotovo vyzretých učiteľov - spájajúc tak v prvom rade spoluprácu rodiny so školou - rozvíjať všetky dimenzie osobnosti človeka (intelektuálne, kultúrne, estetické, spoločenské, športové, duchovné), smerujúc tak k rozvíjaniu talentov a získavaniu životných návykov prostredníctvom rozvoja ľudských čností, podporovať vytváranie vlastných kritérií na zodpovedné využívanie slobody, nachádzať zmysel života a budovať šťastie.“

Byť učiteľom je jedno z najzodpovednejších povolání. Je to povolanie náročné, ale má obrovskú výhodu oproti iným povolaniam. Dáva nám totiž rýchlu a bezprostrednú spätnú väzbu. Jeden príbeh hovorí: „Keď ti žena povie, že si škaredý, je to preto, že ti závidí. Keď muž povie, že si škaredý, je to preto, že je tvojim sokom. Keď ti dieťa povie, že si škaredý, je to preto, že si škaredý.“ Úžasná bezprostrednosť detí je veľkým darom a ich spätná väzba je úplne bez akýchkoľvek vedľajších úmyslov. Preto, keď je učiteľ vnímavý a má deti naozaj rád, môže veľmi rýchlo rásť. Dobrý učiteľ je taký, ktorý je vo svojej profesii odborníkom, je dostatočne asertívny a zo svojich chýb sa rýchlo poučí. Učiteľ je pre deti vzorom v pevnosti charakteru, ktorý v nich dokáže povzbudzovať cieľavedomý rast k zodpovednej slobode a deťom zaisťuje bezpečné a charakterné prostredie, kde sa môžu rozvíjať.

Sme škola pre rodičov, ktorí majú vážny záujem o výchovu svojich detí a sú ochotní pracovať aj na sebe. Spoločnými silami môžu totiž rodičia a učitelia urobiť omhono viac ako každý samostatne.

„Základom každého kvalitného vzťahu je vzájomná komunikácia.“

(John Powell)

Dieťaťu vytvárame samostatný výchovný program šitý na mieru dieťaťa. Ide o sprevádzanie počas celého štúdia. Tútor pracuje s celou rodinou a tento systém voláme aj „novodobý koučing dieťaťa“. Cieľom je nájsť a odomknúť v kažom dieťati jeho potenciál a motivovať ho k zlepšeniu. Postupne mu nechávame opraty, ktoré berie do vlastných rúk a tým slobodne rozhoduje a prijíma zodpovednosť za svoje konanie. Deti objavajú, že zmyslom šťastného života nie je mať, ale dať. V tomto procese hľadania šťastia nám pomáhajú čnosti, ktoré sú ako palice týčiase sa v závejoch, ktorých keď sa budeme držať, nezídeme z cesty.

2.3.3. Cieľ školy

Naším cieľom sú dobré, vzdelané, samostatné a šťastné deti. Cieľom nášho výchovno-vzdelávacieho pôsobenia je to, aby sa absolventi vzdelávania dokázali tešiť z objavovania nových vedomostí a zo získavania nových skúseností a zručností.

Všetky naše ďalšie konkrétne ciele sú definované v profile absolventa.

2.4. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania

Podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov získa žiak primárne vzdelanie ukončením posledného ročníka prvého stupňa ZŠ (4. ročníka)– stupeň vzdelania ISCED 1. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou. Podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov žiak získa nižšie stredné vzdelanie (stupeň vzdelania ISCED 2) úspešným absolvovaním posledného ročníka druhého stupňa ZŠ (9. ročníka). Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

2.5. Profil pedagogického zamestnanca

Učiteľ je osobnosťou, ktorá okrem poskytovania poznatkov ovplyvňuje podvedomé vnímanie hodnoty žiakov v ich vlastných očiach. To, ako učiteľ k žiakovi pristupuje, ovplyvňuje to, čo si žiak o sebe myslí a cíti a v konečnom dôsledku jeho celkový úspech vo vzdelávaní.

Učiteľ, ktorý je schopný vnímať seba ako jedinečnú bytosť, nadobúda vyváženejší empatický prístup k svojim žiakom.

Prostredníctvom vzdelávania a následnej spätnej väzby je učiteľ vedený k tomu, aby *každé dieťa vnímal ako jedinečnú, Bohom vyvolenú bytosť s nekonečnou hodnotou*. Na základe tohto vnímania je učiteľ vedený *k empatickému prístupu*, prostredníctvom ktorého *sa pozerá za jednotlivé formy správania detí*.

Vychádzajúc z predpokladu, že jedine pedagóg, ktorý osobne disponuje osobitosťami, ktoré chce žiakovi odovzdať, dokáže viesť žiaka k definovaným cieľom, sa budeme snažiť definovať aj profil pedagóga školy. Keďže nám záleží na tom, aby učiteľ viedol žiaka k stanoveným kompetenciám, ako podklad k popisu profilu pedagóga použijeme profil absolventa školy.

Kompetencia	Podrobný popis kompetencie
<p>Kompetencia k samostatnému celoživotnému učeniu sa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si potrebu svojho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja - dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní spracovávaní nových stratégií učenia sa - dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať - kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti
<p>Kompetencia vnímať seba a iných primerane</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vníma seba ako človeka s nesmiernou hodnotou - vníma svoje klady a svoje prejavené nadanie, vie ich definovať a primerane o nich hovoriť - vníma svoje nedostatky ako fakty, ktoré sú jeho súčasťou a vďaka ktorým môže lepšie rozumieť iným; - dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú o samostatnosť/nezávislosť ako člen celku - vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami - osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine, uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu o spoločných cieľov - dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzi osobných vzťahoch.
<p>Sociálne kompetencie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vníma klady a prejavené nadanie žiakov, stavia sa k nim pozitívne, vie ich definovať a primerane o nich hovoriť s cieľom povzbudení;

	<ul style="list-style-type: none"> - vníma nedostatky žiaka ako fakty, ktoré sú v rôznych podobách súčasťou každého človeka, nezosmiešňuje žiakov, naopak povzbudzuje ich a pozitívne vplyva na ich rozvoj;
<p>Komunikačné kompetencie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie; - efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie; - vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk; - chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti;
<p>Kompetencia riešiť problémy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení, - je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov; - dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika; - má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov;
<p>Kompetencia uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v</p>	<ul style="list-style-type: none"> - používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách; - používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky), podložené úsudky, pričom vie

oblasti vedy a techniky	použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov;
Kompetencia v oblasti informačných a Komunikačných technológií	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si zdravotné a psychické riziká spojené s využívaním internetu a IKT - dokáže využívať IKT na základe definovaných hraníc (časových, priestorových, personálnych) a vedie k tomu žiakov - má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT, využíva IKT na vyučovaní a ďalej sa vzdeláva v tejto oblasti
Kompetencie občianske	<ul style="list-style-type: none"> - má základnú úctu voči autoritám napriek odlišným názorom - pozná potrebu modliť sa za authority, rozumie tejto potrebe a povzbudzuje k tomu žiakov - uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie, - vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti, - uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k o svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných, je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti - má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská - aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia - je sebakritický, uvedomuje si, že jeho názor sa môže meniť, že jeho poznanie je čiastkové a môže sa myliť
Kompetencie pracovné	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné

	<p>záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov</p> <ul style="list-style-type: none"> - je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny, - chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní, - dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach
<p>Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti, - cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície, - pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu), - správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám, - je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr
<p>Kompetencia viesť zdravý životný štýl</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si riziká v súčasnosti prevládajúceho životného štýlu - v rámci možnosti sa snaží o vhodný výber jedla, o každodenný pohyb a zdravý spánok - má jasné hranice v oblasti omamných látok a stáva sa iniciátorom boja proti a závislostiam
<p>Kompetencia optimisticky myslieť</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si vedľajšie produkty pesimistického a nepriateľského správania voči iným (zlé vzťahy, smútok, uzatváranie sa do seba, fyzické problémy, ...) - dokáže hľadať v rôznych situáciách aspoň jednu pozitívnu vec a cieľavedome sa na nej pokúša stavať

2.6. Pedagogické stratégie

SZŠ Libellus by sme mohli definovať ako tradičnú školu s inovatívnymi stratégiami a metódami. Pedagogické stratégie, ktoré vzdelávací program predkladá, sú stratégiami, ktoré sú známe v našom školstve od nepamäti.

Už Ján Amos Komenský prišiel s myšlienkou vzdelávať žiakov v mladšom školskom veku prostredníctvom hier a zážitkov. Jeho pedagogické stratégie sú všeobecne známe. Napriek tomu, že v jeho knihách badať zreteľné ciele vychovať žiakov na základe kresťanskej etiky a k viere v Boha, jeho metódy (ako napr. tvorivá dramatika, prehlbujúce vyučovanie a pod.) definície sa v oklieštenej podobe predkladali ako nenahraditeľné a jedinečné aj v komunistickom školstve. I v dnešnej dobe sú tieto metódy v odborných kruhoch uznávané.

SZŠ Libellus čerpá z týchto metód. Dôrazom pri voľbe pedagogických stratégií je láska k deťom, radosť z vyučovania a vyučovanie na základe vlastnej skúsenosti s učivom. Ďalšími nevyhnutnými dôrazmi sú prispôsobovanie štandardu schopnostiam žiaka v rámci hraníc povolených Ministerstvom školstva a prispôsobovanie obsahu vyučovania dobe, do ktorej žiaci pravdepodobne rastú (výber a kvalita vyučovania jazykov, vyučovanie informačno-komunikačných technológií a pod.).

Poučení Janom Amosom Komenským sa v SZŠ Libellus snažíme prepojiť jednotlivé predmety vyučovania spoločnou integrujúcou myšlienkou. Keďže súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je práve výchova žiakov k jednotlivým formám správania, integrujúca myšlienka je vždy výchovná, zameraná na čnosti, ktoré si žiaci osvojujú v pozadí celého vyučovania.

Škola sa vyznačuje personalizovaným výchovno-vzdelávacím procesom v kresťanskom hodnotovom systéme, ktorý žiaka rozvíja na úrovni akademickej, osobnostnej i duchovnej. Deti vedieme k všestrannému rozvoju osobnosti. V triede je maximálne 15 žiakov, čo umožňuje dôsledne dodržiavanie filozofie školy a individuálny prístup ku každému dieťaťu. Individuálny prístup je zabezpečený aj pravidelnými schôdzkami s tútorom.

Vo vzdelávacom procese akceptujeme jedinečnosť každého dieťaťa a prihliadame na jeho vývinové štádium. Posilňujeme vnútornú motiváciu dieťaťa a **zodpovednosť za vlastné vzdelávanie**. Vyučovanie prebieha v blokoch, s prihliadaním na aktuálnu situáciu v skupine. Vzdelávací proces je nastavený tak, aby sa deti vzdelávali v menších homogénnych skupinkách a zvládli tak základné učivo daného ročníka, ale vytvárame aj priestor pre spoluprácu vo vekovo heterogénnych skupinách pri realizácii rôznych projektov.

Pri vyučovaní využívame viaceré pedagogické koncepcie ako napr. **Program rannej stimulácie deti, Hejného metóda** vo vyučovaní matematiky, **prvky Montessori pedagogiky, zážitkové učenie, integrované tematické vyučovanie, projektové vyučovanie, experimenty, pokusy, učenie v prirodzenom prostredí**, pozývanie externých odborníkov pre jednotlivé

oblasti, návštevy rôznych odborných inštitúcií a pod.

Podporujeme samoštúdium a teda schopnosť chcieť a vedieť sa učiť samostatne, vedieť si to naplánovať, realizovať a zhodnotiť.

Škola nemusí vždy začínať tým, že si žiaci sadnú do lavíc, ale začať môže aj na koberci ranným kruhom. Deti sa podelia o svoje zážitky, porozprávajú sa alebo riešia problémy svojej triedy. Dozvedia sa, čo ich v daný deň čaká.

Nemusíme sedieť v laviciach, ale môžeme sa učiť aj v múzeu, na výstavách, v prírode, flexibilne reagovať na okolité dianie, využívať moderné pedagogické metódy a hlavne mať priestor na prirodzenú detskú zvedavosť a učiť sa pre reálny život.

Podporujeme vyučovanie v oblasti informačných technológií, no tak, aby negatívne neovplyvňovali rozvoj sociálnych a komunikačných schopností žiakov.

2.6.1. Jazykový program

Potrebu kvalitného jazykového vzdelávania považujeme v súčasnej dobe za veľmi dôležitú, nakoľko poznávanie cudzieho jazyka i kultúry je predpokladom pre tolerantnejšie a prijímajúcejšie prostredie a vzájomné pochopenie rozdielnosti. Anglický jazyk je taktiež dôležitý komunikačný kanál takmer po celom svete.

Rozšírené vyučovanie angličtiny prebieha už od 1. ročníka. Od 3.-4. ročníka vyučovanie niektorých predmetov v AJ. Súčasťou školského klubu detí sú aj aktivity s anglicky hovoriacim pedagógom.

Od 5. ročníka pribudne do vyučovacieho procesu Španielsky jazyk.

2.6.2. Organizácia dňa

Škola sa otvára v 7:00. Deň v našej škole začína v 8:00 ranným kruhom, rannou modlitbou a rannou stimuláciou. Následuje vyučovací proces rozdelený do jednotlivých vyučovacích hodín (45min). Na konci každej hodiny nasleduje krátka, desiatová alebo obedová prestávka. Školský klub (družina) začína poslednou hodinou v rozvrhu a končí 17:00. Popoludňajší program v školskom klube detí je venovaný tvorivým a športovým aktivitám s prihliadaním na psychohygienu detí.

V rámci vyučovacieho procesu má učiteľ možnosť využiť dlhšie vyučovacie bloky, ktoré ponúkajú optimálny priestor pre pedagóga, aby podľa vhodnosti témy či aktuálneho psycho-somatického stavu žiakov si mohol jednotlivé činnosti strieďať podľa potreby,

venovať im dostatočný čas, či presúvať si aktivity do exteriéru.

2.7. Prierezové témy

V SZŠ Libellus slúžia ako základ pre tvorbu integrujúcich výchovných myšlienok **tzv. prierezové témy** dané Ministerstvom školstva v Štátnom vzdelávacom programe. Do vyučovacieho procesu sú implementované prostredníctvom integrovaného tematického vyučovania (ITV). ITV je systém výchovy a vzdelávania v škole, kde pozadie väčšiny vyučovacích a výchovných predmetov tvorí tá istá výchovná myšlienka. a v rámci ich rozsahu. Na základe hodnotového systému našej školy konkretizujeme v prierezových témach ešte kresťansko-etické hodnoty (Čnosti ako súčasť etickej výchovy).

Prierezové témy sa podľa Štátneho vzdelávacieho programu prelínajú vzdelávacími oblasťami. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú určitým návodom na ich prevenciu a riešenie, ale zároveň slúžia aj na prehĺbenie základného učiva, zdôraznenie aplikačného charakteru, majú prispieť k tomu, aby si žiaci rozšírili rozhľad, osvojili si určité postoje, hodnoty, rozhodovanie. Prepájajú rôzne oblasti základného učiva, prispievajú ku komplexnosti vzdelávania žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania kľúčových kompetencií (spôsobilostí) žiakov. Môžu sa vyučovať v rámci jednotlivých učebných predmetov.

Na úrovni primárneho vzdelávania aj nižšieho sekundárneho vzdelávania zavádza Štátny vzdelávací program tieto prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Environmentálna výchova

Mediálna výchova

Multikultúrna výchova

Ochrana človeka a zdravia

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Finančná gramotnosť

Čitateľská gramotnosť

Výchova k dodržiavaniu ľudských práv

2.7.1. Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sú prelínajú všetkymi vzdelávacími oblasťami primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania, ktoré škola poskytuje. Predstavujú aktuálne témy súvisiace s premenami súčasnej spoločnosti, ktorými chceme formovať postoje, konanie a hodnotovú orientáciu žiakov. Sú to témy, ktoré nie je možné zaradiť do žiadnej zo vzdelávacích oblastí, pretože viac ako iné si vyžadujú pohľady z viacerých oblastí. Preto pôsobia aj ako integrujúci prvok učiva a jednotlivých predmetov. Prierezové témy sú začlenené do jednotlivých predmetov podľa svojho obsahu a uvedené v učebných osnovách predmetov. Ich realizácia a spôsob uplatňovania na vyučovacej hodine sú popísané vo všeobecnej charakteristike konkrétnej prierezovej témy, ako aj v charakteristike daného vyučovacieho predmetu.

2.7.2. Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)

Cieľom predmetu je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebavzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, kiberšikany, agresivity, násillia, užívania návykových látok).

Špecifikom prierezovej témy **Osobnostný a sociálny rozvoj** je, že učivom sa stáva sám žiak, stáva sa ním konkrétna žiakova skupina a stávajú sa ním situácie bežného života. Jej zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a k svetu. Rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný (akademický) rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Jednotlivé témy sa uskutočňujú najmä prakticky prostredníctvom psychosociálnych hier, cvičení, interaktívnych metód vyučovania, modelových situácií a diskusií.

Osobnostný a sociálny rozvoj je prirodzenou integrálnou súčasťou výchovno-

vzdelávacieho programu našej školy. Má svoje dôležité miesto vo všetkých predmetoch, školských i mimoškolských aktivitách a bežných činnostiach školy.

Zaradenie Osobnostného a sociálneho rozvoja do ŠkVP: obsahy všetkých vzdelávacích predmetov, osobitne náboženstva. Na škole je táto prierezová téma realizovaná osobitnými formačnými aktivitami a duchovným či psychologicky orientovaným programom. Za najdôležitejší prostriedok rozvíjania osobnostného a sociálneho rozmeru človeka, jeho náboženskej orientácie, morálky a hodnôt považujeme **svätú omšu**, ktorá je jedinečnou a podstatnou organizačnou formou prierezovej témy. Je neodmysliteľnou súčasťou kresťanskej výchovnej koncepcie našej školy a prehlbovania sviatostného života každého dieťaťa. Svätá omša je vrcholom a zároveň zdrojom nielen života Cirkvi, ale aj duchovnej služby našej školy. Žiaci sa na nej zúčastňujú celoplošne alebo skupinovo.

2.7.3. Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR)

Úlohou prierezovej témy **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je príprava na zodpovedné partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Téma je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a kresťanskými normami. Pri realizácii sa vychádza zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Škola pri realizácii využíva aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov z oblasti.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby si žiak osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti; získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziludských vzťahov; uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom každodennom živote.

Zaradenie výchovy k manželstvu a rodičovstvu do ŠkVP: spoločenskovedné predmety, prírodovedné predmety, SJL, CJ, náboženstvo.

2.7.4. Enviromentálna výchova (EV)

Prierezová téma **Environmentálna výchova** vedie jednotlivca k pochopeniu komplexnosti a zložitosti vzťahov človeka a životného prostredia, t. j. k pochopeniu nutnosti postupného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti a k poznaniu významu

zodpovednosti za konanie spoločnosti i každého jednotlivca. Umožňuje sledovať a uvedomovať si dynamicky sa vyvíjajúce vzťahy medzi človekom a prostredím, i možnosti rôznych variantov riešenia ekologických, environmentálnych problémov v záujme udržateľnosti rozvoja ľudskej civilizácie, kultivácie zdravého životného štýlu či formácie pozitívnej hodnotovej orientácie žiakov.

Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu; vnímať negatívne zásahy človeka vo svojom širšom životnom prostredí, navrhovať riešenie smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia na lokálnej/regiónálnej úrovni, poznať zákonitosti prírody a vedieť ich primerane a uvedomelo využívať v prospech ľudstva a pre dobro druhých.

Zaradenie environmentálnej výchovy do ŠkVP: najmä prírodovedné predmety (prvouka, prírodoveda, biológia, geografia, chémia), náboženstvo, slovenský jazyk a literatúra, umenie a kultúra.

2.7.5. Mediálna výchova (MV)

Mediálna výchova je jedným z najvýznamnejších trendov súčasnosti a jej význam v spoločnosti rastie priamoúmerne s neustálym vývojom médií a komunikačných technológií. Jej hlavným cieľom je zvyšovanie úrovne mediálnej gramotnosti, podpora zodpovedného využívania médií a nových komunikačných technológií, rozvíjanie kritických postojov vo vzťahu k mediálnym obsahom s dôrazom na morálne kontexty/hodnoty a humanizmus.

V základnom vzdelávaní ponúka mediálna výchova elementárne poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami, ktoré predstavujú významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov pre veľký okruh príjemcov, zvlášť aj pre mladých ľudí.

Pre uplatnenie jednotlivca v spoločnosti je potrebné spracovať, vyhodnotiť a využiť podnety, ktoré prichádzajú z okolitého sveta, čo si vyžaduje stále väčšiu schopnosť spracovať, vyhodnotiť a využiť podnety prichádzajúce z médií. Médiá sa stávajú dôležitým socializačným faktorom, majú výrazný vplyv na správanie jedinca a spoločnosti, na utváranie životného štýlu a na kvalitu života vôbec.

Cieľom uplatňovania tejto témy je prispieť k tomu, aby si žiak uvedomoval význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti; využíval ich zmysluplne a dokázal kriticky a selektívne rozlišovať ich spracovanú realitu; reflektoval pozitíva negatíva využívania, vplyvu médií ich produktov; osvojil si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a pri vytváraní vlastných mediálnych produktov; prehĺbil si technické zručnosti potrebné pre používanie médií.

Zaradenie mediálnej výchovy do ŠkVP: náboženstvo, spoločenskovedné predmety (vlastiveda, biológia, dejepis, geografia, občianska náuka), informatika, slovenský jazyk a literatúra, cudzie jazyky, umenie a kultúra.

2.7.6. Multikultúrna výchova (MKV)

Program výchovy a vzdelávania na našej škole vedie k všestrannému a komplexnému rozvoju osobnosti každého jednotlivca, k získaniu vedomostí a kľúčových kompetencií a k ich uplatneniu v spoločnosti. Vychádzame pri tom zo skutočnosti, že výchova k mravným hodnotám, sociálnemu cíteniu a k rešpektovaniu individuálnych odlišností predstavuje základ stability spoločnosti a je jeden z najúčinnějších preventívnych prostriedkov proti všetkým formám násilia, neznášanlivosti a ďalším negatívnym patologickým javom. Osobitne vytvárame podmienky na výchovu v duchu porozumenia a tolerancie voči iným ľuďom – marginálnym skupinám v zmysle iného vierovyznania, farby pleti, príslušnosti k určitej etnickej skupine či národu.

Cieľom prierezovej témy **multikultúrna výchova** je výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvíjanie svojej kultúrnej identity a interkultúrnych kompetencií; na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr; akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu k tejto kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Cieľom interkultúrneho vzdelávania je učiť žiakov rozpoznávať prejavy a mechanizmy kultúrnej, etnickej, sociálnej aj rasovej neznášanlivosti v spoločnosti, a zároveň rozvíjať postoje žiakov smerom k medzikultúrnemu porozumeniu. Rozvoj špecifických schopností a

zručností potrebných pre život s príslušníkmi odlišných kultúr je predpokladom na využitie osobnostných a sociálnych schopností, ako využívať svoje myslenie na plnohodnotné prežívanie sveta, kvalitnejšie vzťahy, lepší výkon a orientáciu vo svojom vnútri aj v spoločnosti a ako zvládať aj záťažové situácie, ktoré vznikajú pri stretávaní sa s ľuďmi z odlišných kultúrnych prostredí.

V rámci tejto prierezovej témy sa usilujeme aj o posilňovanie vedomia žiakov o potrebe globálneho rozvojového vzdelávania, ktorého cieľom je pochopenie vzťahov medzi životmi ľudí z vyspelých a rozvojových krajín a tiež podpora medzinárodnej rozvojovej spolupráce. Týmto vzdelávaním podporujeme toleranciu, solidaritu a pochopenie problémov medzinárodného rozvoja a vedieme žiakov k hlbšiemu porozumeniu rôznorodosti a nerovností na svete, k príčinám ich existencie a možnostiam riešenia problémov s nimi spojených (chudoba, hlad, sociálne nespravodlivosti atď.).

Zaradenie multikultúrnej výchovy do ŠkVP: najmä obsahy vzdelávacích predmetov: náboženstvo, spoločenskovedné predmety (dejepis, geografia, občianska náuka), slovenský jazyk a literatúra, cudzie jazyky, výtvarná výchova.

2.7.7. Ochrana človeka a zdravia (OČZ)

Prierezová téma **Ochrana života a zdravia** sa na základnej škole realizuje prostredníctvom vyučovania v jednotlivých učebných predmetoch ako aj pomocou samostatných organizačných foriem vyučovania – **didaktických hier** a **účelových cvičení**. Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Snahou je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. U žiakov by sa mal formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. K tomu je potrebné poskytnúť žiakom teoretické

vedomosti, praktické poznatky, pomôcť im osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a vyškolíť ich v poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života, rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

Odbornú zložku učiva napĺňajú tematické celky ako je riešenie mimoriadnych situácií - **civilná ochrana, zdravotná príprava, pohyb a pobyt v prírode**. Po ukončení štúdia na základnej škole by mal žiak teoreticky a prakticky ovládať riešenia mimoriadnych situácií (civilná ochrana); zo zdravotnej prípravy vedieť poskytnúť predlekársku prvú pomoc; vedieť zvládnuť základné činnosti pri pohybe a pobyte v prírode; vzhľadom na vek a pohlavie optimálne zvyšovať psychickú, fyzickú pripravenosť a odolnosť pre prípad vzniku predpokladaných mimoriadnych situácií. **Účelové cvičenia** (teoretickú i praktickú časť) realizujeme na škole pre žiakov II. stupňa dvakrát do roka (s pravidla na jeseň a na jar). **Didaktické hry** (teoretickú i praktickú časť) pre žiakov I. stupňa jedenkrát do roka (na jar).

2.7.8. Dopravná výchova (DV) – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (len ISCED 1)

Úlohou prierezovej témy **Dopravná výchova** je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Praktická realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom dopravnej výchovy je pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi, formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke, osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec), naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote.

Zaradenie dopravnej výchovy do vzdelávacieho obsahu predmetov: vyučovanie tejto prierezovej témy sa realizuje najmä v špecializovaných kurzoch Dopravnej výchovy na I. stupni v priebehu školského roka.

2.7.9. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RLK)

Prierezová téma je na II. stupni (ISCED 2) súčasťou prierezovej témy **Multikultúrna výchova**.

Cieľom témy je motivovať žiakov získavať, rozvíjať a utužovať svoje postoje k takým morálnym hodnotám, ako sú vlastenectvo, národná identita či kresťanské tradície; vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov. Vďaka tejto prierezovej téme sa žiaci taktiež oboznámia s minulosťou i súčasnosťou svojho kraja, ľudovými tradíciami či kultúrnymi a prírodnými krásami.

Pod **regionálnou kultúrou** rozumieme súhrn produktov (hmotných a nehmotných) ľudskej činnosti, ktoré sa viažu na konkrétnu obec alebo región. Zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach. Edukačná činnosť je zameraná na to aby žiaci v rámci **regionálnej výchovy** poznali históriu a kultúru vlastnej obce, mesta, školy a jej okolie. Tradičná ľudová kultúra t. j. kultúra, ktorú vytvorili, ktorou žili a dodnes žijú najširšie vrstvy obyvateľstva, predstavuje základ našej kultúrnej identity, ako aj zdroj historického vedomia, patriotizmu, vzdelanosti a poznávania kultúrnej rozmanitosti. Tradičná ľudová kultúra je súhrn hmotných a nehmotných produktov ľudskej činnosti, vytvorených v tradičných spoločnostiach, ktorý sa prenášal z generácie na generáciu ústnym podaním, napodobňovaním a tiež aj písomnou formou.

Spôsob realizácie tejto témy spočíva v jej začlenení do vyučovania viacerých predmetov.

Škola tiež odporúča realizovať tému viacerými rôznorodými formami – **projektovou činnosťou** (témy: napr. moja trieda, obec, v ktorej žijem, čo sa mi v našom kraji najviac páči, čím sa pýši naša obec - príbehy o rodákoch, pamätané miesta, sochy a i., história, povesti, zvyky a tradície, tradičné jedlá, remeslá, piesne, šport a kultúra, osobnosti, súčasnosť obce, regiónu; jej flóru a faunu - význam ochrany prírody, lesa, vody, živočíchov), realizáciou **výletov**, či **exkurzií** (objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavosti Slovenska, vedieť sa orientovať turisticky a historicky k atraktívnym miestam Slovenska, návšteva ľudového majstra, dielne, **výstavy** - spoznávanie tradičných ľudových remesiel, ľudovumeleckých výrobkov regiónu; spoznávanie staviteľských pamiatok v regióne, obci);

besedami (pripomínania si našich predkov, stretnutia s pamätníkmi – starými rodičmi, známym), **záujmovými krúžkami** (dramatický krúžok), angažovaním sa v rámci literárnych, dejepisných či geografických súťaží, alebo organizovania rôznych osobitých aktivít a podujatí (napr. vytvorenie zbierky prísloví a porekadiel či slovníka nárečia danej obce alebo regiónu, vlastná tvorba, tvorba zbierky ľudovej hudobnej kultúry, spevník regiónu, poznávanie ľudovej piesne, tanca, ľudových krojov, prísloví, porekadiel, pranostiek, bájok, rozprávok: ľudových, autorských, povestí a pod.).

Zaradenie prierezovej témy do vzdelávacieho obsahu predmetov: najmä výtvarná a hudobná výchova, slovenský jazyk a literatúra, dejepis, geografia, vlastiveda, umenie a kultúra.

2.7.10. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti (PPZ)

Prierezová téma **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať svoju činnosť, ale aj prácu v skupine. Cieľom je naučiť žiakov kultivovaným spôsobom prezentovať výstupy svojich prác písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií a s využitím rôznych typov prezentácií.

Ďalším dôležitým cieľom témy je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím najmodernejších informačných a komunikačných technológií, ktoré má škola k dispozícii.

Výsledkom vzdelávania bude, ak žiak vhodným spôsobom dokáže reagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, pozná ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, napláňovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu. Škola kladie dôraz aj na kvalitnú prezentáciu projektov – správnu

rétoriku, kultivovaný prejav, vhodnú dikciu hlasu a reprezentatívne vystupovanie zodpovedajúce mentálnej a osobnostnej výbave jedinca.

Zaradenie Tvorby projektov a prezentačných zručností do ŠkVP: obsah vzdelávacích predmetov – najmä spoločenskovedné predmety, prírodovedné predmety, slovenský jazyk a literatúra, cudzie jazyky, umenie a kultúra, náboženstvo.

2.7.11. Finančná gramotnosť (FG)

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Implementácia tejto témy do učebného obsahu jednotlivých predmetov ŠkVP vychádza z Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.2 z roku 2017.

Cieľom vzdelávania v oblasti finančnej gramotnosti je, aby bol absolvent školy schopný:

- nájsť, vyhodnotiť a použiť finančné informácie,
- poznať základné pravidlá riadenia vlastných financií,
- naučiť sa rozoznávať riziká v riadení vlastných financií,
- stanoviť si finančné ciele a naplánovať si ich dosiahnutie,
- rozvinúť potenciál získania vlastného príjmu a schopnosť sporiť,
- efektívne používať finančné služby,
- plniť svoje finančné záväzky,
- zveľaďovať a chrániť svoj majetok,
- porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny,
- vedieť a byť schopný hodnotiť úspešnosť vlastnej sebarealizácie,
- inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností,
- poznať príklady úspešných jednotlivcov v svojej plánovanej profesijnej ceste,
- poznať podmienky, vylučujúce neúspešnosť jednotlivca a rodiny,
- porozumieť základným pojmom v oblasti finančníctva a sveta peňazí,
- orientovať sa v oblasti finančných inštitúcií (NBS, komerčné banky, poisťovne a

ostatné finančné inštitúcie),

- orientovať sa v problematike ochrany práv spotrebiteľa a byť schopný tieto práva uplatňovať.

Zaradenie Tvorby projektov a prezentačných zručností do ŠkVP: obsah vzdelávacích predmetov – najmä prírodovedné predmety, spoločenskovedné predmety, slovenský jazyk a literatúra, cudzie jazyky.

2.7.12. Čitateľská gramotnosť (ČG)

Čitateľská gramotnosť je komplexný súbor čitateľských zručností potrebných na efektívnu prácu s textom. Cieľom rozvíjania čitateľskej gramotnosti je taký čitateľ, ktorý disponuje čitateľskými kompetenciami, ktoré mu umožňujú pracovať s rozličnými druhmi textov používaných na rôzne účely.

Čitateľské kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov zahŕňajú techniku čítania, schopnosť a proces pochopenia textu, schopnosť identifikovať informácie v texte, hodnotiť prečítané, zapamätať si myšlienky textu, reprodukovat' text, dedukovať na základe textu, utvorí si úsudok, schopnosť logicky spájať súvislosti, vyvodíť hlavné myšlienky, poučenia, závery, schopnosť konštruovať myšlienky nad rámec textu a spájať ich v kontexte s predošlými poznatkami a vedomosťami.

Plán aktivít na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti:

- exkurzia do mestskej/univerzitnej knižnice, diskusné aktivity k prečítaným textom,
- dramatizácie príbehov na vyučovacích hodinách, nácvik divadelného predstavenia podľa vlastných úprav literárnych textov,
- recitačné súťaže - Hviezdoslavov Kubín, a Slovo bolo u Boha...,
- hodiny tvorivého písania,
- práca so slovníkmi (synonymický, frazeologický, slovník cudzích slov, pravidiel slovenského pravopisu...),
- otvorené platformy - aktívna účasť študentov na moderovaní, vyjadrenie vlastného názoru, vecná argumentácia,
- riadenie diskusie,
- školská konferencia,
- príprava programu na vianočnú akadémiu,
- návšteva divadelného predstavenia,

- vzdelávanie učiteľov v oblasti čitateľskej gramotnosti.

Zaradenie Tvorby projektov a prezentačných zručností do ŠKVP: primárne na hodinách Slovenského jazyka a literatúry, ale aj v ďalších predmetoch učebného plánu (kde to bude tematicky vhodné, pričom to bude zakomponované aj do TVVP). Čitateľskú gramotnosť budeme rozvíjať aj v záujmových útvaroch, ktoré vzniknú v ďalších rokoch fungovania našej školy (napr. Hudobno-dramatický krúžok, Novinársky krúžok a pod.)

2.7.13. Výchova k dodržiavaniu ľudských práv (LP)

Výchova k dodržiavaniu ľudských práv patrí k základným konceptom kresťanskej výchovy.

Počas školského roka budeme v tejto oblasti realizovať rôznorodé preventívne aktivity a programy, ktoré sú spracované v predbežnom pláne s názvom **Plán aktivít v oblasti prevencie a výchovy dodržiavania ľudských práv slobôd, predchádzania všetkým formám diskriminácie, xenofóbie, antisemitizmu, intolerancie, extrémizmu a rasizmu a v oblasti problematiky migrácie:**

- exkurzie do koncentračných táborov Osvienčim a pamätných miest holokaustu
- návštevy miest a obcí postihnutých fašistickými represáliami,
- zapojenie sa do aktivít Štruktúrovaného dialógu s mladými ľuďmi pre formovanie politiky EÚ a SR v oblasti mládeže a tým prispievať k výchove k demokratickému občianstvu,
- realizovanie programov v oblasti prevencie extrémizmu, prevencie obchodovania s ľuďmi, prevencie drogových závislostí a prevencie kriminality, s dôrazom na selektívnu prevenciu,
- návšteva NR SR, súdneho pojednávania, Okresnej prokuratúry,
- organizovanie besied, súťaží, stretnutí, tematických výstav, návštev divadelných predstavení koncertov, vytvárať informačné panely k uvedeným témam,
- dobrovoľnícke charitatívne zbierky - Deň narcisov, Sviečka za nenarodené deti
- realizovanie besied s vyškolenými odbornými zamestnancami CPPP a P o rizikách práce v zahraničí a o prevencii pred neľudským zaobchádzaním, obchodovaním
- s ľuďmi a otrockou prácou v súlade s úlohami Národného programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2015-2018
- realizovanie projektov a aktivít prevencie a eliminácie rizikového správania, delikvencie a kriminality, záškoláctva, šikanovania, bezpečného používania internetu, ako aj na podporu právneho vedomia,

- účasť na medzinárodnom festivale dokumentárnych filmov *Jeden svet*,
- environmentálne aktivity v rámci tematických dní - Deň Zeme, Deň vody,
- Deň boja za slobodu a demokraciu - beseda žiakov k správne mu pochopeniu pojmu demokracie, k rešpektovaniu zákonov, právnych predpisov ako aj školskému poriadku,
- Návšteva múzeí s tematikou obmedzovania ľudských práva (Múzeum holokaustu. Múzeum Teroru v Budapešti)
- zvýšenie povedomia žiakov v oblasti rovnosti pohlaví a problematiky obchodovania s ľuďmi,
- neustále monitorovanie správania sa študentov a ich zmeny s cieľom predchádzania akýchkoľvek prejavov diskriminácie, segregácie a nežiaducich foriem správania - xenofóbia, rasizmus, antisemitizmus, intolerancia.

Zaradenie Tvorby projektov a prezentačných zručností do ŠkVP: bude zaradené do obsahu predmetov – Občianska náuka, Náboženstvo, Umenie a kultúra, Dejepis, Slovenský jazyk a literatúra, a iné. Pri realizácii aktivít tejto témy budeme využívať aj iné organizačné formy (besedy, exkurzie, diskusie a pod.).

2.7.14. Čnosti ako súčasť etickej výchovy (ČEV)

Vyučovanie v SZŠ Libellus sa každý deň začína v kruhu na koberci. Obsahom tohto času je modlitba, zdieľanie sa, diskusia, a to všetko k téme, ktorú sme nazvali *prierezovo-Čnosti ako súčasť etickej výchovy*

Je to systematický plán vzdelávania v hodnotách koncipovaný pre žiakov materských aj základných škôl. Rodina je doménou pre rozvoj a nadobúdanie týchto hodnôt a škola má za úlohu posilňovať činnosť rodičov. Vychovávať a vzdelávať znamená pomáhať dieťaťu rozvíjať svoje schopnosti a prekonávať svoje obmedzenia. Výchova v čnostiach znamená vytvárať u človeka sériu postojov a správání, ktoré mu umožnia konať za seba samého a adekvátne reagovať na sociálne výzvy. Takáto výchova mu má poskytnúť istotu a autonómiu pri prispôsobovaní sa prostrediu a kritické zmýšľanie, ktoré mu pomôže pri rozvíjaní jeho slobody.

Výchova v oblasti hodnôt sa musí u dieťaťa začať už od jeho narodenia, za predpokladu získania tých návykov, ktoré ho zdokonalia ako osobu. Iba pri neustálom opakovaní pozitívnych činov, podporovaných príkladom dospelých (rodičov, učiteľov), budeme vytvárať stabilné návyky, ktoré budú základom čnosti. V každom veku sa nachádzajú

optimálne momenty „citlivé obdobia“ na konkrétne učenie, ktoré sa musí využívať na rozvoj návyku poriadku, poslušnosti, úprimnosti atď.

Jednotná spolupráca medzi rodinou a školou je kľúčom k vytváraniu pozitívnych návykov u žiakov. Ako doma, tak i v škole musí žiak vykonávať rovnaké alebo podobné činnosti poriadku, poslušnosti atď. Nakoniec je dôležité mať na pamäti, že vzdelávanie v čnostiach nie je pridaným bonusom, ale že sa harmonicky integruje do všetkých oblastí učebných osnov vzdelania.

Každý mesiac sa zameriavame na jednu konkrétnu čnosť. Držíme sa 3-ročného plánu (cyklu):

- IX. Poriadok, Dodržiavanie pravidiel, Ohľaduplnosť
- X. Vytrvalosť, Slušnosť, Poriadok
- XI. Priateľstvo, Solidarita Láska k vlasti
- XII. Hospodárnosť, Štedrosť, Úcta
- I. Hygiena a čistota, Vďačnosť, Pracovitosť
- II. Lojalita, Spravodlivosť, Striedmosť
- III. Poslušnosť, Vľúdnosť, Statočnosť
- IV. Optimizmus, Poriadok, Úprimnosť
- V. Trpezlivosť, Skromnosť, Zodpovednosť
- VI. Dobré využívanie času, Záujem o druhých, Radosť

Cieľom témy je, aby žiaci rozhodovali samostatne, jednali slobodne, poctivo si plnili svoje povinnosti a niesli zodpovednosť za svoje činy. Cieľom je aj vložiť do každého ľudského konania zdravý rozum, slobodnú vôľu a sociálny cit. Žiaci si budujú samostatnosť, pracovitosť, poriadok. Učia sa byť láskavé, rešpektovať druhých, vážiť si ľudskú prácu budovali tak vlastnú identitu. Získavajú pozitívne charakterové vlastnosti, ktoré sa u nich stávajú návykom. Žiak pozná seba samého, rozhoduje sa vedome a zodpovedne. Má plán vlastného života, ktorý uskutočňuje s pocitom, že veľa záleží na ňom samotnom. Koná s úctou k druhému človeku.

2.8. Organizačné zabezpečenie pedagogických stratégií

Pedagogické stratégie predstavujú spoločne uplatňované metódy a formy práce vo vyučovacom procese i mimo neho, prostredníctvom ktorých absolvent školy nadobúda

jednotlivé kľúčové kompetencie. Sú to všeobecné výchovné a vzdelávacie zásady, pravidlá a spoločné postupy na úrovni školy, ktoré žiakovi umožnia získať a ďalej rozvíjať príslušnú spôsobilosť. Škola cielene dbá o výber takých pedagogických stratégií, ktoré sú v súlade s jej stanovenými cieľmi, kresťanskou morálkou a uvedomelo smerujú k naplneniu vízie, poslania a princípov školy.

2.8.1. Organizácia v triede

Ďalšou výchovnou stratégiou nadväzujúcou na integrované tematické vyučovanie je organizácia žiakov v rámci triedy.

V pondelok si volíme hradnú stráž, ktorú tvoria strážcovia zodpovední za poriadok, starostlivosť o kvety, asistenčné služby, či nám strážia čas.

Úlohou strážcov je:

1. Dbať na poriadok v triede:
  - zabezpečiť upratanie triedy pred ďalšou vyučovacou hodinou (papieriky, uložiť aktovky, poriadok na laviciach, v poličkách, poriadok v šatni)
  - zabezpečiť čistú tabuľu pred každou vyučovacou hodinou
2. Dbať na disciplínu na začiatku každej vyučovacej hodiny
  - oznamujú učiteľovi mená chýbajúcich žiakov pred začiatkom vyučovania

2.8.2. Základné formy vyučovania

2.8.2.1. Prehľbujúce vyučovanie

Základnou formou vyučovania v SZŠ Libellus je práve vyučovanie, pomocou ktorého sa snažíme priviesť deti do hĺbky učiva, a to jednak po kvalitatívnej stránke (k pochopeniu jeho významu, k praktickým výsledkom, ktoré jeho pochopenie prináša), jednak po stránke kvantitatívnej (k nadobudnutiu toľkých poznatkov v rámci daného učiva, koľko sú žiaci schopní bez veľkej námahy zvládnuť).

Tomuto typu vyučovania v našej škole hovoríme prehľbujúce vyučovanie.

Ak je napríklad štandardným cieľom učiva prvouky v 1. ročníku naučiť sa, ako zvieratá zimujú, učiteľ, ktorý vie, že väčšina žiakov už toto učivo ovláda, v rámci učiva skúma spolu so žiakmi život v zime ďalších zvierat, ktoré učebnica už nepredkladá.

Kontrolórom správnosti prehľbujúceho vyučovania je opätovné sledovanie cieľa. V

prípade, že stále sledujeme cieľ, ktorý je daný štandardom, no učivo je prehľbované, prehľbujúce vyučovanie bolo správne.

V prípade, že je cieľom napríklad naučiť sa sčítavať a odčítavať do 10 a žiaci už sčítavajú a odčítavajú do 20, prehľbujúce vyučovanie treba prehodnotiť. Nejde tu totiž o prehĺbenie učiva, ale o jeho rozšírenie. V takom prípade hrozí nebezpečenstvo rýchleho, ale povrchného postupu.

2.8.2.2. Rozširujúce vyučovanie

Rozširujúce vyučovanie je ďalším krokom po prehľbujúcom vyučovaní a týka sa spravidla žiakov s nadpriemerným nadaním – všeobecne, alebo v jednotlivom predmete.

Pri rozširujúcom vyučovaní už ide v podstate o vytvorenie individuálneho učebného plánu pre žiakov, ktorí zvládli dané učivo do takej miery, že jeho ďalšie prehľbovanie sa už prelína s učivom ďalšieho stupňa alebo ročníka. Takýmto žiakom môže učiteľ predložiť individuálny učebný plán – čiastočný (len v danom učive) alebo predmetový (pre celý predmet), prípadne všeobecný (pre celý ročník). Vytvorenie čiastočného individuálneho plánu učiteľ prerokuje so školským psychológom, s rodičmi a predložiť riaditeľovi na schválenie.

2.8.3. Rôzne metódy vyučovania

Podnecujeme rozvoj moderného vyučovania pomocou pestrej a variabilnej palety vzdelávacích a výchovných metód práce, ktoré rešpektujú individuálny učebný štýl žiaka a typ jeho inteligencie. Výber vhodných metód práce, ich logické a premyslené usporiadanie, kombinovanie a začleňovanie do VVP považujeme za nevyhnutné z hľadiska úspešného dosiahnutia výchovno – vzdelávacích cieľov, ako aj za významný nástroj motivácie žiakov a ich podnecovania do tvorivej a konštruktívnej činnosti. Aj z tohto pohľadu považujeme za nutné, aby bol tento proces koordinovaný, cieľavedomý a zámerne indukovaný smerom k vytýčenému cieľu.

Vyučovacie metódy tak sledujú najmä uvážené a systematické usporiadanie činností učiteľa a žiakov smerujúce k dosiahnutiu cieľa. Naša škola sa snaží vnímať metódy ako cestu, ktorá má cieľ ako aj plán/prostriedky ako sa k nemu dostať. Úspešnosť cesty pritom nezávisí len od používaných prostriedkov, ale aj vo vytvorení zodpovedajúcich podmienok či vyhovujúcej klímy, v ktorej je učenie žiakmi vnímané pozitívne.

Škola podporuje využívanie rôznorodých vyučovacích metód počas VVP, ako aj ich dynamické striedanie počas vyučovacej hodiny s ohľadom na charakter a druh vyučovacieho predmetu, vekovú kategóriu žiakov a osobnostné predpoklady žiakov pre ich zvládnutie.

2.8.3.1. Metódy z hľadiska zdroja poznatkov

Z hľadiska zdroja poznatkov (informácií) rozoznávame niekoľko druhov metód vyučovacieho procesu, z ktorých uplatňujeme najmä:

- 1) **Slovné metódy** - zdrojom poznatkov je **reč** (hovorená, tlačená alebo písaná).
  - a) **Monologické metódy** – zdrojom poznatkov je slovo učiteľa („**výklad**“). Používajú sa pri **frontálnom vyučovaní**. Ich výhodou je racionálne a exaktné sprostredkovanie aj väčšieho obsahu učiva, čo však predpokladá následnú aplikáciu počutého a naučeného (napr. zhrnutie, určenie podstatných myšlienok a pod.). K najbežnejším metódam patrí *rozprávanie, opis, vysvetľovanie*.
  - b) **Dialogické metódy** – k nim patrí **beseda, diskusia, rozhovor** (vhodné pre menšie skupiny, *výhody* – učí žiakov vyjadrovať sa, argumentovať, počúvať sa navzájom, vyjadrovať vlastné názory atď.), **dramatizácia** („hranie rolí“ – žiaci hrajú určené alebo spoločne vymedzené roly v konkrétnej situácii konania – učí žiakov zvládať konflikty).
  - c) **Písomné metódy** – zdrojom poznatkov je **tlačené slovo**. Preferujeme **tvorivé písanie, písanie esejí a samostatných úvah**. Výhoda – rozvoj kritického myslenia a písomnej zručnosti.
- 2) **Názorné (demonštračné) metódy** – zdrojom poznatkov je **živé nazeranie**. Patria sem: *pozorovanie, exkurzia, predvádzanie – projekcie (filmové alebo počítačové), inštruktážny rozhovor*. *Výhody* – veľmi efektívne a pre žiakov podnetné a zaujímavé.
- 3) **Praktické metódy (nácvik zručností)** – zdrojom poznania je nielen pasívne vnímanie, ale aj **aktívna činnosť**. Patria sem: *pokusy, laboratórne cvičenia, grafické a projektové práce atď.* Používajú sa najmä pri **praktickom vyučovaní** s cieľom získania praktických zručností.

2.8.3.2. Metódy z hľadiska aktivity žiaka

Vzdelávacie metódy podľa aktivity žiaka v procese výučby:

1. **Oznamovacie metódy (informačno-receptívne metódy)** – žiak získava hotové informácie pomocou učiteľa, literatúry alebo názorných pomôcok. Ich používanie sa snažíme minimalizovať, nakoľko je pri ich používaní rozsiahla pasivita žiakov a nedostatočný rozvoj ich zručností a kompetencií.

2. **Reproduktívne metódy** – žiak si osvojuje zručnosti a návyky opakovaním činnosti učiteľa, tzn. rieši úlohy podľa predlohy, podľa predloženého vzoru; žiak získa zručnosť uplatniť napr. vzorce výpočtov, gramatické pravidlá, nákresy častí modelov, spracovanie grafov a podobne; typický pre túto metódu je *špecifický transfer* – používanie, aplikácia vedomostí v typických podmienkach, t.j. v rovnakých alebo podobných tým, v akých boli získané. Je to vhodná metóda na upevňovanie vedomostí, formovanie zručností podľa vzoru, na rozvíjanie pamäti a reproduktívneho myslenia. *Výhoda* – získavanie praktických skúseností v aplikácii všeobecných poznatkov.

3. **Problémové metódy** – učiteľ neprekladá hotové informácie o nejakom jave, ale motivuje žiakov k tomu, aby hľadali rozličné spôsoby riešenia problémov. Žiaci majú možnosť problém identifikovať, určiť cesty riešenia a vybrať vhodný spôsob.

Výhody – zvýšená motivácia žiakov, zaujímavosť postupu, rozvoj tvorivého myslenia, získavanie návykov samostatnej aktívnej činnosti, zvýšená efektivita a rýchlosť riešenia úloh, stimulácia myslenia žiakov atď.

4. **Tvorivé metódy** – tieto metódy umožňujú najvyššiu mieru samostatnosti práce žiaka. Žiaci sa pri nich aktívne zúčastňujú na získavaní a objavovaní nových poznatkov i metód práce, učia sa algoritmom riešenia úloh. Patrí k nim napríklad:

✓ **Brainstorming** – „hra s myšlienkami“, pri ktorej ide o učenie produkovať čo najviac rozmanitých, originálnych nápadov. Stojí na viacerých zásadách (oddelenie tvorby, produkcie nápadov od ich hodnotenia; kvantita vyvoláva kvalitu; synergický efekt spoločnej práce, ktorá je inšpiratívna atď.)

✓ **Rolestorming** – žiaci vystupujú v pozícii niekoho iného. Vhodné na rozvíjanie empatie a sociálnej vnímavosti v skupine.

✓ **Questionstorming** – technika krátkych sedení (10 – 15 min.), ktorých cieľom je produkovať čo najviac otázok. Metóda vzbudzuje zvedavosť, záujem, cvičí sa flexibilita.

✓ **Myšlienkové mapy** – táto technika umožňuje zapisovať a zmapovať proces myslenia. Základným princípom je samostatné a neobmedzujúce uvažovanie nad problémom.

✓ **Asociačné učenie** – základom tejto techniky je vytváranie asociácií. Vlastná učebná látka sa spája s pojmami, vytvárajú sa asociačné spojenia, ktorých vybavenie je jednoduchšie.

2.8.3.3. *Metódy z hľadiska logických postupov*

Škola podporuje používanie logických postupov, pomocou ktorých si žiaci dokážu odvodiť nové poznatky, resp. získavať informácie odvodením zo známych poznatkov. Ich uplatňovanie odbúrava zbytočné memorovanie a uľahčuje pochopenie tých poznatkov, ktoré si žiak môže samostatne odvodiť. Podľa logických postupov rozlišujeme tieto vzdelávacie metódy:

1. **Analyticko – syntetická metóda** – na základe rozdelenia celku na časti sa skúmajú podstatné vzťahy, aby sa zhrnuli do všeobecného pojmu, princípu, zákona atď.
2. **Induktívna metóda** – vychádza z konkrétnych jednotlivých poznatkov a na základe zhody znakov sú sformulované všeobecné pojmy, princípy, zákony, metódy postupu.
3. **Deduktívna metóda** – vychádza zo všeobecného pojmu, z princípu, z pravidla, zo zákona a pod., z ktorých sa odvodzujú jednotlivé konkrétne prípady.
4. **Porovnávací (synkritická) metóda** – zakladá sa na použití analogických vzťahov medzi rôznymi objektmi, javmi a procesmi.

2.8.3.4. *Metódy z hľadiska jednotlivých fáz vyučovacieho procesu*

Vyučovací proces ako celok rozdeľujeme do jednotlivých fáz, v ktorých sa realizujú jeho čiastkové ciele. Riadenie vyučovacieho procesu v rámci jeho fáz uľahčuje prácu učiteľa. Z tohto hľadiska môžeme hovoriť o konkrétnych metódach v jednotlivých fázach vyučovacieho procesu:

✓ **Metódy motivačného charakteru** – príprava žiaka na aktívne osvojenie učiva s cieľom vzbudiť záujem o poznávanú skutočnosť (*motivačný rozhovor, motivačné rozprávanie, motivačná demonštrácia, príklady z praxe atď.*).

✓ **Metódy expozičného charakteru** – prvotné oboznamovanie sa s novým učivom, najvhodnejšie sú metódy aktívnej účasti žiaka a tvorivý prístup (*metódy utvárania nových vedomostí, metódy upevňovania a prehľbovania vedomostí, stimulačná metóda, tréningové a situačné hry a pod.*).

✓ **Metódy fixačného charakteru** – prvotné opakovanie a upevňovanie učiva. Uplatňuje sa najmä individuálny prístup k žiakom podľa ich kognitívnych schopností resp. využívať skupinovú prácu žiakov (*metódy opakovania učiva, metóda posilňovania*).

✓ **Diagnostické metódy** – učiteľ ich uplatňuje s cieľom preveriť osvojenie vedomostí, spôsobilostí, zručností a návykov počas všetkých fáz vyučovacieho procesu, napr. počas výkladu kladie krátke otázky na zistenie vnímania a pozornosti žiakov (*metódy preverovania a hodnotenia vedomostí*).

2.8.3.5. *Metódy z hľadiska spôsobu interakcie*

Podľa spôsobu interakcie rozoznávame nasledujúce vzdelávacie metódy:

1. **Frontálne metódy** – *výklad, prednáška, diskusia atď.*
2. **Skupinové metódy** – *hranie rolí, simulačné hry, experimentovanie atď.*
3. **Individuálne metódy** – *projekty, samostatné práce, referáty, štúdium literatúry, úvahy, eseje, objavujúce metódy a pod.*

2.8.3.6. *Projektová metóda*

Ako sme vyššie definovali, žiaci sú vedení k samostatnému získavaniu poznatkov pod dohľadom a vedením učiteľa. Na základe toho v rôznych obmenách realizujeme aj projektovú metódu.

Projektová metóda - žiaci s pomocou učiteľa skúmajú dané učivo a spoločne zisťujú tajomstvá a systémy fungovania vecí okolo nás. Veľa času trávia v školskej alebo mestskej knižnici, ktorá je súčasťou školy. Od tretieho ročníka čiastočne používajú internet, vždy pod dohľadom učiteľa. Svoje prieskumy žiaci s učiteľom zhrnú do projektov, ktoré sa stávajú základom ich vedomostí z daného predmetu.

Akýkoľvek ďalší výber metód je ponechaný na učiteľovi, jeho fantázii, tvorivosti a múdrosti. Podmienkou a kontrolným indikátorom je *vyučovanie prostredníctvom vyššie predložených foriem, plnenie stanovených cieľov* vyučovania a prístup k žiakom podľa vyššie predloženého psychologického základu školy.

2.9. Podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Základná škola Libellus sa intenzívne snaží viesť našich žiakov k tolerancii, vzájomnej pomoci a znášanlivosti. So žiakmi pracujeme na úrovni triedneho kolektívu, na osobných stretnutiach s tútorom a taktiež prostredníctvom konzultáciami s rodinami. Škola vytvára podmienky pre rozvoj osobnosti každého žiaka. Do našich tried integrujeme žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby sme zároveň dokázali zabezpečiť individualizovanú a kvalitnú výuku pre všetkých žiakov v triede. V spolupráci s centrom špeciálnopedagogického poradenstva a centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie sa venujeme aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je spravidla:

1) žiak so zdravotným znevýhodnením, t.j. - žiak so zdravotným postihnutím - žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami

2) žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia

3) žiak s nadaním

Žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vzdelávame v bežných triedach (integrované vzdelávanie).

Žiak, ktorý má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, má vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací program. Individuálny výchovno-vzdelávací program vypracováva škola spoločne s centrom špeciálno-pedagogického poradenstva a centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie.

Individuálny výchovno-vzdelávací program obsahuje:

- základné informácie o žiakovi
- požiadavky na úpravu prostredia triedy;
- modifikáciu učebného plánu a učebných osnov;
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov;

- špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka;
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania;
- požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok;
- zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, psychológa, logopéda, osobného asistenta a iných.

Všetky špecifické úpravy sa vypracovávajú v individuálnom rozsahu a kvalite tak, aby zodpovedali špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám konkrétneho žiaka.

Pri vytváraní podmienok pre špeciálne vzdelávanie žiakov s individuálnymi potrebami sa škola snaží predovšetkým o:

- zabezpečenie odborného prístupu vo vzdelávaní t.j. včasná špeciálnopedagogická, psychologická, medicínska diagnostika
- vzdelávanie podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu
- individuálna a skupinová práca so žiakom, používanie špeciálnych metód a foriem vyučovania
- úprava vzdelávacieho obsahu, zaradenie špeciálnych vyučovacích predmetov
- špecifický postup v hodnotení vzdelávacích výsledkov
- aplikácia alternatívnych foriem komunikácie
- úzka spolupráca s rodičmi
- uspokojenie individuálnej potreby konkrétneho žiaka, vyplývajúcej z odbornej diagnostiky
- špeciálne vyučovacie pomôcky - odborný servis špeciálneho pedagóga, logopéda, asistenta učiteľa, psychológa - odbornú prípravu učiteľov
- v prípade žiakov s nadaním dávame prednosť tzv. rozširujúcemu, resp. obohacujúcemu vzdelávaniu, čo znamená: zaradiť do individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu predmety, ktoré nie sú v učebnom pláne bežných žiakov.

3. UČEBNÝ PLÁN A UČEBNÉ OSNOVY

3.1. Učebný plán

Učebný plán vytvorený na základe Rámcového učebného plánu podľa cyklov vzdelávania pre základné školy s vyučovacím jazykom slovenský, ako Príloha č.1 k Dodatku č.8 k štátnemu vzdelávaciemu program schválenému Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6.2.2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 a číslom 2015-5129/5980:2-10A0 s platnosťou od 1.9.2015.

Učebný plán tvorí samostatnú, neoddeliteľnú prílohu školského vzdelávacieho programu.

3.2. Učebné osnovy

Tvorí vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu a reflektujú profil absolventa a zameranie školy. V učebných osnovách zároveň aplikujeme upravené ciele, obsah vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov na základe Dodatku č.8. k štátnemu vzdelávaciemu program schválenému Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6.2.2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 a číslom 2015-5129/5980:2-10A0 s platnosťou od 1.9.2015.

Učebné osnovy tvoria samostatnú, neoddeliteľnú prílohu školského vzdelávacieho programu.

4. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

4.1. Hodnotenie žiaka

Spôsob hodnotenia v SZŠ Libellus vyplýva z možností definovaných v školskom zákone č. 245/2008 a v Metodickom pokyne na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl č.22/2011. V rámci určených hraníc si SZŠ Libellus volí spôsob hodnotenia žiakov, ktorý je v istom zmysle experimentálny.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov v školách je prvkom, pri ktorom dochádza najčastejšie k nepríjemným stretom medzi učiteľmi a žiakmi, žiakmi a rodičmi, učiteľmi a rodičmi, prípadne medzi učiteľmi navzájom.

Všeobecne je hodnotenie činnosťou, prostredníctvom ktorej má byť žiak motivovaný k lepším výsledkom. Žiaľ, v praxi sa často stretávame s tým, že hodnotenie, zvlášť negatívne, v žiakovi naopak, ubíja chuť učiť sa, prípadne ho vedie k učeniu sa zo strachu pred nepriaznivými výsledkami.

Výchovné prístupy našej školy, zdôrazňujú dieťa ako bytosť s neutíchajúcimi psychologickými potrebami lásky, ocenenia a na základe toho vedomia vlastnej hodnoty.

Záujem o vnútorné prežívanie žiakov je teda základným pilierom, na ktorom sa snažíme stavať našu školu. A keďže takmer nič v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu neovplyvňuje vnútorné prežívanie dieťaťa tak, ako práve hodnotenie, výber spôsobu hodnotenia považujeme pri tvorbe systému výchovy a vzdelávania za kľúčový.

4.1.1. Ciele hodnotenia

- motivovať žiaka k čo najlepším výsledkom vo výchovno-vyučovacom procese
- poznávať svoje prednosti aj slabšie stránky ako fakty, na základe ktorých môže žiak robiť správne rozhodnutia vo svojom živote
- rozvíjať vlastností ako cieľavedomosť, schopnosť vyhrávať a prehrávať, schopnosť tešiť sa z úspechu iných, schopnosť empatie a asertivity, vytrvalosť a podobne.
- obohatiť výchovno-vzdelávací proces o pozitívne emócie pri očakávaní na úspech a o radosť z úspechu

4.1.2. Aspekty, ktorým sa chceme pri hodnotení vyhnúť

- negatívne porovnávanie sa medzi žiakmi na základe dosiahnutého hodnotenia
- vplyv dosiahnutých výsledkov na vzťah učiteľa k žiakovi
- opodstatnené aj neopodstatnené pocity žiaka, že jeho hodnota v očiach učiteľa tým i

- v jeho vlastných očiach je daná dosiahnutým hodnotením
- demotivácia žiaka na základe negatívneho hodnotenia jeho snáh
  - negatívne hodnotenie neschopnosti žiaka napriek jeho snahám

4.1.3. Základné princípy pri tvorbe systému hodnotenia

- Hodnotenie je objektívne
- Hodnotenie je pozitívnym vyjadrením (hodnotíme, čo žiak vie - nie, čo nevie). Je dôležité uvedomenie, že pri hodnotení sa nehodnotí osoba žiaka, ale konkrétny overovaný problém, posun.
- Cieľom a základom každého hodnotenia je poskytnúť žiakovi spätnú väzbu (čo sa naučil, čo zvládol, v čom sa zlepšil, kde sa pomýlil) a ukázať cestu nápravy a zlepšenia (ako postupovať ďalej).
- Pri hodnotení sa sústreďujeme na individuálny pokrok, oceňujeme snahu (každé dieťa vyniká v inej oblasti). Pri hodnotení zohľadňujeme objektívne špecifiká pri učení (napr. poruchy učenia, nadpriemerné nadanie).

4.1.4. Formy hodnotenia

4.1.4.1. Celkové hodnotenie

Všetky predmety 1. stupňa sa neklasifikujú. Na vysvedčení je hodnotenie predmetov vyjadrené slovom – absolvoval/a. K nemu dostáva písomné slovné hodnotenie. Žiak na 1. stupni našej školy dostane dvakrát do roka vysvedčenie a slovný komentár, hodnotenie (na pol roka je to výpis známok). Aby vysvedčenie skutočne odrážalo priebeh práce, treba tento postup mapovať a informovať o ňom rodiča. Preto je priebežné hodnotenie neoddeliteľnou súčasťou výchovnovzdelávacieho procesu.

Všetky povinné predmety 2.stupňa sa klasifikujú. Na vysvedčení je prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný týmito stupňami: 1-výborný, 2-chválitebný, 3-dobry, 4-dostatočný, 5-nedostatočný. K nemu dostáva písomné slovné hodnotenie. Žiak na 2. stupni našej školy dostane dvakrát do roka vysvedčenie a slovný komentár, hodnotenie (na pol roka je to výpis známok).

Predmety OBN, ETV, TECH, HUV, VYV, TSV sa neklasifikujú.

4.1.4.2. *Priebežné hodnotenie*

Učiteľ pravidelne eviduje pokroky žiaka s minimálne mesačnou periodicitou. Samostatné práce žiakov, diktáty, písomné práce sú hodnotené v percentách. Ich vypracovanie pripravuje učiteľ vždy po upevnení učiva, po ukončení tematického celku. Učiteľ tak získava prehľad o tom, čo žiak ovláda, kde sú ešte rezervy. Žiak má právo opraviť svoju písomnú samostatnú prácu (v prípade neúspechu) po dohode s učiteľom. Priebežné hodnotenie slúži ako podklad pre polročné či koncoročné vysvedčenie. Záznamové hárky sa líšia v jednotlivých ročníkoch (podľa návrhu učiteľa).

4.1.4.3. *Sebahodnotenie žiakov*

Sebahodnotenie má niekoľko foriem. Prebieha priebežne počas vyučovania, ako ústne zhrnutie, čo žiak získal počas vyučovacieho dňa, ako sa mu darilo. Žiaci sú vedení k sebahodnoteniu už od prvého ročníka. Sebahodnoteniu sa žiaci u nás učia v rámci ranných kruhov. S hodnotením a sebahodnotením sa stretávajú aj pri vypracovávaní sebahodnotiacich pracovných listov, kde žiak formou značiek (emotikonov), označením na škále alebo písomnými odpoveďami na otázky vyjadruje spätnú väzbu. V priebehu šk. roka sa uskutočňujú *Triády* – hodnotiace stretnutie žiak – učiteľ – rodič, kde na základe hodnotiacich hárkov sa sebahodnotí žiak.

4.1.4.4. *Žiacke portfóliá*

Aby bolo hodnotenie objektívne, musí mať konkrétne podklady. Preto majú žiaci svoje portfóliá, kde si sami vyberajú a zakladajú pracovné listy, samostatné práce, ktoré dokazujú ich pokrok v učení. Práci s portfóliami sa žiaci postupne učia už od prvého ročníka. V portfóliách majú aj prehľadne spracované ciele základných vzdelávacích predmetov, ktoré žiaci poznajú a pravidelne s nimi pracujú.

4.1.4.5. *Triády*

Za výchovu a vzdelanie svojho dieťaťa zodpovedá rodič, a preto by mal na ňom aj participovať. Minimálne by mal vedieť, čím sa jeho dieťa zaoberá v škole. Nemyslíme tým, že by mal doma dieťa denne skúšať a zisťovať tak, „čo sa v škole učia“. Rodič v našej škole je

pravidelne informovaný o dianí v škole aj vďaka info listom (newsletter). Okrem takéhoto písomného kontaktu s rodičmi máme systém plánovaných stretnutí- Triád. Takéto stretnutie trvá cca štvrtú hodinku a prebieha minimálne 2-krát počas školského roka. Zúčastňuje sa ho žiak, učiteľ, rodič a prebieha tu spätná väzba, sebahodnotenie pokroku žiaka z pohľadu všetkých zúčastnených.

4.1.4.6. Správanie

Hodnotenie správania sa odvíja od dodržiavania Školského poriadku školy. Žiaci sú spolutvorcami pravidiel správania sa triedy, školy. Dostávajú od učiteľa spätnú väzbu na dodržiavanie pravidiel, počas ranných komunít majú právo hodnotiť dodržiavanie pravidiel, vylepšovať ich. Pokiaľ nastane problém, ktorý nedokáže riešiť žiak a učiteľ, učiteľ informuje rodiča a hľadajú riešenie problému spoločne.

4.1.4.7. Hodnotenie žiakov so špeciálnymi vzdelávacími potrebami

V škole môžu byť integrovaní žiaci so zmyslovým, telesným, mentálnym postihom alebo s vývojovými poruchami učenia, či s nadaním na základe dohody rodičov s vedením školy. Pri hodnotení vychádza učiteľ z doporučení centra špeciálno-pedagogického poradenstva a centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a hodnotenie je vždy celkom individuálne. Žiak je hodnotený s ohľadom na svoje možnosti a schopnosti, je posudzovaná jeho snaha, pokrok. Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa vzdelávajú na základe Individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, ktorý vypracuje učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom z centra špeciálno-pedagogického poradenstva alebo centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie.

4.2. Hodnotenie zamestnancov

Hodnotenie pedagogických zamestnancov je realizované v súlade s ustanoveniami v § 52 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

4.2.1. Celkové hodnotenie

Podkladom pre celkové hodnotenie je:

a) **priebežné a záverečné hodnotenie**, pri ktorom hodnotí priamy nadriadený podriadeného. Hodnotiteľ (riaditeľ školy, zástupca RŠ a vedúci PK/MZ) pri ňom hodnotí PZ/OZ v svojej riadiacej pôsobnosti. Realizuje sa na základe pozorovania, rozhovorov, analýzy výsledkov a činnosti, porovnávania výsledkov a analýzy výsledkov kontrolnej činnosti (najmä hospitačná činnosť). Pri hodnotení hodnotiteľ dodržiava princípy etiky, objektívnosti a nestrannosti.

b) **individuálny pohovor riaditeľa školy so zamestnancom**, ktorému predchádza písomná príprava hodnotiaceho pedagogického zamestnanca (zameraná najmä na sebahodnotenie). Pohovor sa realizuje spravidla na konci školského roka.

Priebežné hodnotenie PZ/OZ sa vykonáva hodnotiteľom (riaditeľom školy, vedúcim PK/MZ) príležitostne v priebehu školského roka. Realizuje sa v každodennom kontakte a má často neformálny charakter. Spravidla sa z neho nevyhotovuje záznam (s výnimkou hospitačnej činnosti). Cieľom priebežného hodnotenia je poskytnúť zamestnancovi **okamžitú objektívnu a konštruktívnu spätnú väzbu** k činnosti, ktorú zabezpečuje. Hodnotiteľ pri hodnotení sleduje najmä kritériá hodnotenia uvedené v ods. 6.

Záverečné hodnotenie PZ/OZ sa vykonáva hodnotiteľom (riaditeľom školy, vedúcim PK/MZ) na konci každého polroka v danom školskom roku. O tomto hodnotení sa vyhotoví písomný záznam, ktorý hodnotiteľ odovzdá zamestnancovi. Cieľom záverečného hodnotenia je poskytnúť zamestnancovi po ukončení ucelenej časti hodnotiaceho obdobia **objektívnu a konštruktívnu spätnú väzbu** k činnosti, ktorú zabezpečuje. Pri tomto hodnotení postupuje hodnotiteľ podľa **kritérií hodnotenia** uvedených v ods. 6 tak, že hodnotiteľ ohodnotí jednotlivé kritériá podľa **stupnice hodnotenia** uvedenej v ods. 7 počtom bodov v rozpätí od 0 do 5.

Kritériá hodnotenia pedagogického a odborného zamestnanca školy:

- I. Organizácia a realizácia vyučovania.
- II. Hodnotenie žiaka. Spätná väzba.
- III. Výchovný postoj k žiakom.
- IV. Organizácia a vedenie mimovyučovacích aktivít.
- V. Sebadisciplína.
- VI. Plnenie administratívnych povinností.
- VII. Vzdelávanie. Sebarozvoj. Sebareflexia.
- VIII. Poznanie žiaka. Vytváranie priaznivej sociálnej klímy.

- IX. Spolupráca. Jednota. Komunikácia.
- X. Proaktivita a iniciatíva podporujúca víziu školy.

4.3. Hodnotenie školy

Hodnotenie školy (autoevalvácia školy) predstavuje významný nástroj z hľadiska neustáleho rastu školského spoločenstva a zvyšovania kvality školy, a to snahou o ustavičnú optimalizáciu fungovania všetkých procesov na škole, predovšetkým procesu výučby a výchovy, konfrontovanú so spokojnosťou partnerov školy (rodičia, zriaďovateľ, farské spoločenstvo, mesto, región, partnerské inštitúcie). Je to proces systematického hodnotenia vytýčených cieľov a preverovania, či dosiahnuté výsledky zodpovedajú predstavám danej školy. Výsledky hodnotenia poukazujú na úroveň školy a úspešnosť školy, čo nám vytvára priestor pre zhodnocovanie svojej činnosti a usmerňovanie strategických plánov a vízií.

4.3.1. Ciele hodnotenia

Cieľom hodnotenia je:

- Zistiť spokojnosť partnerov školy (najmä rodičov) so službou, ktoré im škola ponúka
- Diagnostikovať aktuálny stav školy z hľadiska stanovených cieľov a poslania
- Poskytovať pravidelné overovanie kvality vzdelávania
- Posúdiť vlastnú výkonnosť školy (=mapa odbornej úrovne školy)
- Sledovať plnenie stanovených cieľov
- Získať hodnoverné informácie o tom, ako žiaci zvládajú požiadavky/nároky školy
- Zmapovať úroveň aktuálneho stavu z hľadiska kvality personálneho, materiálneho a ekonomického zabezpečenia (podmienky pre činnosť)
- Načrtnúť možnosti odstránenia nedostatkov a riešenia vzniknutých problémov
- Prijímať účinné opatrenia na zvyšovanie kvality vo všetkých oblastiach hodnotenia
- Odkryť kritické oblasti školy a ponúknuť primerané východiská
- Identifikovať silné a slabé stránky školy
- Určiť hlavné priority a naplánovať činnosti potrebné na zvýšenie kvality školy
- Zhodnotiť načrtnutú víziu školy a urobiť príp. úpravy/zmeny.

4.3.1. Formy hodnotenia

SWOT analýza – predstavuje najznámejšiu a najpoužívanejšiu metódu/techniku pre vnútorné i vonkajšie hodnotenie, ktorej podstatou je komplexné a dôkladné spracovanie a

vyhodnotenie slabých a silných stránok školy, resp. možností/príležitostí a hrozieb/obáv, ktoré môžu obmedziť realizáciu strategických zámerov a plnenie stanovených cieľov.

Ďalšie nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Dotazníky pre žiakov a rodičov
- Analýza prijatých žiakov na strednú školu
- Dotazníky pre absolventov školy
- Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach

Pre kvalitný chod školy je nevyhnutná spätná väzba pre vedenie školy, učiteľov a žiakov nielen od nadriadených, ale aj zo strany tých, ktorí našu činnosť sledujú a ktorých ovplyvňuje. Práve táto spätná väzba slúži ako podklad k osobnému hodnoteniu zamestnancov vedením školy a vedenia školy správnou radou.

Hodnotenie SZŠ Libellus sa uskutočňuje spravidla v mesiaci marec a je dané každoročne. Jedným zo spôsobov, je aj sociometria (v každej triede). Cieľom sociometrie je zistiť, ktorý žiak považuje ktorého žiaka za najlepšieho priateľa, s kým sa mu priateliť nedarí, hoci by to veľmi chcel a s kým by sa priateliť nechcel. Sociometria musí byť vytvorená citlivo. Žiaci musia vedieť, že ich odpoveď sa dozvie jedine školský psychológ a učiteľ, v žiadnom prípade spolužiak. Vyhodnotenie sociometrie je ukazovateľom prijatia a neprijatia žiakov v triede a slúži ako podklad pre osobitný prístup k špeciálnym výchovným potrebám u niektorých žiakov. Školský psychológ a vzápätí triedny učiteľ sociometriu spracováva tak, aby mal rodič informáciu len o postavení svojho dieťaťa v triede, nie o postavení ostatných žiakov.

5. POŽIADAVKY NA VZDELÁVANIE ZAMESTNANCOV

Zamestnanci v škole sú povzbudzovaní k celoživotnému vzdelávaniu sa v rôznych oblastiach, ktoré vyplývajú ako podstatné alebo prínosné z pohľadu strategického rozvoja školy. Plán kontinuálneho vzdelávania je každoročne pripravovaný a prehodnocovaný v osobitnom dokumente s názvom „Plán kontinuálneho vzdelávania SZŠ Libellus.“

Škola zamestnáva kvalifikovaných pedagogických a odborných zamestnancov, ktorí sa pravidelne zúčastňujú priebežného odborného vzdelávania a kontinuálneho vzdelávania podľa plánu kontinuálneho vzdelávania zamestnancov vypracovaného vždy na aktuálny kalendárny rok.

Prácu celého pedagogického zboru je potrebné orientovať tak, aby pedagogický zamestnanci pripravili žiakov, ktorí získajú všetky vedomosti a zručnosti potrebné pre život, ktorí sa vedia uplatniť na vyšších stupňoch škôl a v budúcom zamestnaní.

6. ZÁVER

V súčasnosti sú mnohé rodiny ohrozené pre nedostatok času „rozbehaných“ rodičov a deti sa stávajú sirotami spoločnosti, otrokmi zlých vplyvov okolia. Aj napriek materiálnemu zabezpečeniu sú nešťastní, žijú v chaose a strácajú morálne zábrany. Rodina má ale nezastupiteľné miesto v rozvoji osobnosti dieťaťa. Rodičia sú prvý a hlavný vychovávateľia detí. Škola nemá túto úlohu rodiny vo výchove nahradiť, ale ju podporiť, spolupodieľať sa na výchove a vzdelávaní detí, poskytnúť rodičom odbornú podporu a pomoc. Potrebujeme, aby sa nová generácia detí upevňovala v hodnotách- ľudských čnostiach, aby si vytvorila návyky, ktoré im umožnia konať dobro za každých okolností a z vlastnej vôle a tým hľadala, spoznávala a našla šťastie a zmysel života. Najlepším ukazovateľom, ktorý nám ukazuje, či ideme dobrou cestou, je detský úsmev.